

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 40 • 1981 RUGSĖJO – SEPTEMBER 30 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST. LA SALLE, P.Q. H8P 1C4 30 c.

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

LENKIJOS MINISTERIS PIRMINKAS PATVIRTINO IMONIŲ REFORMĄ

Lenkijos parlamentas sutiko su kompromisiniu Solidarnosc pasiūlymu, kad imonių darbininkai galėtų pasisakyti dėl dirbtuvių, imonių, gamyklų tvarkytojų-menažerių parinkimo.

Nuostatai užtikrina, kad darbininkai ir vyriausybė bendrai renka ir paskiria menažerius. Tuo būdu bus išvengiami susikirtimai tarp nepr. klausomos darbininkų unijos ir vyriausybės. Kol kas nepaaiškėjo, kiek imonių gauna tokias teises. Ar nebūtų te singa ir savaime aišku, kad darbininkų valdžioje darbininkai irgi turėtų žodį? ir dėl tokio paprasto reikalb nereikėtų tiek grumtis! Red.

Prasidėjus 11-ajai Solidar-nosc Kongreso daliai, Parlamento pašalino nuo pareigų vieną ministrą ir paskelbė rezoliuciją, kuri pasmerkia anti-sovietinę veiklą, kartu pabrėždami, kad Lenkija turi pati išspręsti savo problemas.

Vyriausybė pasilaiko ypatingas teises skirti menažerius su gynyba surištomis imonėmis ir kitomis gyvybinėmis gamyklomis. Taigi - čia yra tas kompromisas...

Ministeriams balsuojant dėl šių nuostatų, Varšavos gatvėse patruliavo karinė policija ir kareiviai. Ministeris p-kas W. Jaruzelski pabrėžė, kad jų skaičius padidintas sulaukiant antisovietinių išsišokimų, kurie laužo įstatymus ir dėl kurių esanti kalta Solidarnosc.

Vakarų diplomatai mano, kad Jaruzelski tuo būdu norėjo parodyti Sov. Sąjungai, kad lenkai ėmėsi kaikiurių priemonių, kaip kad grąsinančiai reikalavo Kremlius,

APSIKEIS ŠNIPAIŠ

Žvalgybos meistras, šnipas Guenther Guillome, Rytų Vokietijos "kurmis" V. Vo-kietijos vyriausybėje, bus paleistas iš kalėjimo. Spėjama, kad jis paleidžiamas ankščiau, kartu su 4-iais kiais šnipais, nes sutarta pasikeisti su V. Vokietijos šnipais, kurie suimti R. Vokietijoje.

G. Guillome atidengimas 1974 m. buvo privertęs atsi-statyti V. Vokietijos kancelerį Willy Brandt'ą.

VIETNAMAS KALTINA KINIJĄ

Iš Hong-Kong'o pranešama, kad Vietnamas kaltina Kiniją už ginkluotą provo-

kaciją šiaurinių provincijų rubežiuose per paskutiniąsias dvi savaites.

Taip pat karo lėktuvai provokuojančiai skraidė artindamiesi prie Vietnamo oro rubežiaus. Tuo pačiu metu į šešias šiaurės provincijas prasiveržė šnipų ir žvalgų grupės.

"TRICOFIL" GALUTINAI BANKRUTUOJA

Nežiūrint pakartotinos vyriausybės paramos ir menažerių pakeitimo, St. Jerome, Que mieste darbininkų nuosavybės tekstilės fabrikas "Tricofil" išparduodamas varžytinėse, kad galėtų apsimokėti likusias skolas - \$45C tūkstančių.

Bankrotas įvyko dėl vis kylančių produkcijos kainų ir krintančių produkto kainų.

Planuojama kita kooperatyvinė imonė ir 75 darbininkai tikisi pradėti naują tekstilės produkciją, išmokėjus visas skolas.

BELIZE – 156-oji JUNGTINIŲ TAUTŲ NARĖ

Visuotinas susirinkimas priėmė vos 5-kių dienų nepriklausomą Belize valstybę 156-ju nariu į Jungtinių Tautų organizaciją. Priimta buvo 144 balsais prieš 1. Priešinosi Guatemala, kuri nori Belize laikyti savo provinciją.

Belize turi 150.000 gyventojų.

SUIMTAS AMERIKIETIS IŠDAVIKAS

Buvęs JAV karininkas, Joseph Helmich, 44m., yra suimtas Floridoje ir kaltinamas už pardavinėjimą Sovietams amerikiečių komunikacijos kodų.

Tarnavimo metu kariuomenėje, jis buvo atsakingas už kodus ir kodų knygas JAV Signalizacijos Divizijoje.

Išdaviko veiklą jis pradėjo 1963 m. ir tęsė iki 1980 - jų. Ir taip ilgai jo nepagavo. Ar nėra naivūs amerikiečiai, netikrindami dvigubai tokiose pareigose dirbančiųjų.../

Iš rusų jis gavo \$131.000. Pirkosi ištaigingus automobilius, važiavo geriausiose restoranuose draugus Paryžiuje, ir t.t.

DISKUTUOS GINKLAVIMOSI SUVARŽYMAS

JAV ir Sov. Sąjunga, po 2-jų metų debatų sutarė susitikti lapkričio mėn. gale, Genevoje, Šveicarijoje, diskutuoti ginklų kontrolę. Diskusijos lies vidutinio nuotolio branduolinių raketų iš-

dėstymą Europoje. Apie tai jau buvo ankščiau tartasi.

Po neseniai įvykusio JAV Sekretoriaus A. Haig'o ir Sovietų Sąjungos Užsienio Reikalų Ministerio A. Gromyko neseniai įvykusio susitikimo, buvo pranešta sutarta nauja diskusijų data.

Jiems susitikus Jungtinių Tautų būstinėje New York'e, pirmam pasikalbėjimui/ jis užtruko 4 valandas/, įvyko neilga bet arši anti-sovietiška demonstracija. Ją surengė afganai, kaltindami sovietus už invazijos į Afganistaną "dangstymą viešais melais" ir nuodingų dujų vartojimą prieš afganus, laisvės kovotojus.

KANADOS KONSTITUCIJA

Aukščiausias Kanados Teismas paskelbė 7 balsais prieš 2, kad min. p-kas P.E. Trudeau turi konstitucinę teisę grąžinti iš Britanijos Kanadai konstituciją ir papildyti ją Žmogaus Teisių įstatymu, jeigu provincijos/šiuo atveju 8-ios/ tam nepritaria.

Tuo pačiu Aukščiausias Teismas 6 balsais prieš 3 nusprendė, kad tai neatitinka tradicijoms ir papročiams ir pridėjo "kai kada, kai kurie papročiai gali būti svarbiau už įstatymus".

Iš esmės, - toks Aukščiausio Teismo nusprendis su teikė Ottawai teisiškai pagrindą neatsižvelgti į provincijų nesibaigiančius ginčus.

Kanada gali turėti papildytą savo Konstituciją 1982 m. pradžioje.

Min. p-kas Trudeau/šiuo metu besilankas Korėjoje/satelitų pagalba perduota - me žodyje išpėjo, kad jis priešinsis "bet kokiam taktikai, kuri gaisintų laiką/dėl konstitucijos/.

QUEBEC'O PROVINCIJOS BŪSIMOJE RINKIMUOSE – SUVERENUMAS

Ateinantieji Quebec'o provinciniai rinkimai, anot paskutiniojo Min. P-ko Rene Levesque pareiškimo, bus vedami, ieškant daugumos balsų "suverenumui".

Jis taip pat sugestijonavo, kad jeigu pakankama dauguma balsuos už PQ, referendumo dėl suverenumo ir nereikėsia...

Aišku, kad spauda, radijas ir TV bus taip manipuluojami, kad eiliniai piliečiai ir "užmirš", ko tikrai siekia PQ. Nors jos vyriausybės nariai yra darbštesni/pagal prisiunčiamas informacijas/, negu bet kokie ankstyvesnieji - yra nutyli - limas bailsus finansų poreikojimas.

Quebec'o miesto liberalų partijos vadas Lawrence Wilson pareiškė, kad jis visai nesistebi dėl pareiškimo,

KVIEČIAME VISUS !

XXVI-sias KANADOS LIETUVIŲ DIENAS

TORONTE, Ont. SPALIO 9 – 11, 1981

Penktadienį, spalio 9 7 v.v.

LITERATŪROS VAKARAS – \$5.00

Landsbergis, Venclova, Jurašiūnas, Šilbajoris
WEST PARK COLLEGIATE, 1515 Bloor St. West

8:30 v.v.

JAUNIMO SUSIPAŽINIMO ŠOKIAI, KEPURINĖ \$5.00

Gros latvių jaunimo orkestras,
PRISIKĖLIMO PARAPIJOS Didžiojo salėje 1011 College St.

Šeštadienį, spalio 10 nuo 8:30 v.r.

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SUVAŽIAVIMAS

KLJS Valdybos rinkimai, IV PLJK filma,
V PLJ Kongreso pranešimas
PRISIKĖIMO PARAPIJOS Parodų Salėje, 1011 College St.

VISA DIENA IVAIRIOS SPORTO RUNGTYNĖS

6 v.v. KLD BANKETO kokteiliai

6:30 v.v. punktualiai BANKETO VAKARIENĖ

PLB pirminko žodis;
programoje Nerija LINKEVIČIUTĖ is Chicago's

8:00 v.v. IŠKILMINGI ŠOKIAI

HARBOUR CASTLE HILTON Convention Centre, Bay St. & Harbourfront

Banketas su šokiais – asmeniui \$22.50
Tik šokiai – asmeniui \$6.00

Sekmadienį, spalio 11 2:30 v.

ŠV. MIŠIOS KATALIKAMS
SV. MYKOLO KATEDROJE, Bond St.

PAMALDOS EVANGELIKAMS
ST. ANDREWS Latvian Lutheran bažn., Jarvis & Carleton g. kamp.

4 v.p.p. **KLD KONCERTAS**

\$6.00 asmeniui, \$4.00 studentams ir pensininkams
RYERSON POLYTECHNICAL INST. theatre 43 Gerrard St. East

7 v.v. **ATSISVEIKINIMO VYNO IR ŠŪRIO VAKARAS**

LIETUVIŲ NAMUOSE, 1573 Bloor St. West.

VISA SAVAITĖ: Spalio 3 – 12 KANADOS LIETUVIŲ MENININKŲ PARODA

Atidarymas Sekmadienį, spalio 4 d. 3 val.

TORONTO CITY HALL, 2 aukštas – Art Display Area.

BILIAI GAUNAMI TORONTE NUO RUGSĖJO 20 d. SEKMADIENIAIS PRIE PARAPIJŲ, BANKELIŲ IR LIETUVIŲ NAMUOSE. IŠ KITŲ MIESTŲ GALI UŽSISAKYTI SKAMBINANT:

Vidmaui VALIULIUI TORONTE (416) 694-6733 antradienio ir ketvirtadienio vakarais tarp 7-9 val.

kad referendumo nereikėsia. PQ tokio referendumo bijo, žinodama, kad tiesiai ir atvirai pastačius atsiskyrimo nuo Kanados klausimą, vėl pralaimėtų.

Pats Rene Levesque yra už "suverenumą" ir ekonominę sandraugą su likusia Kanada. Visiška nepriklausomybė, jo nuomone, būtų ir Quebec'ui ir Kanadai "ekonominė savijūdybė".

Yra PQ partijoje grupė, kuri reikalauja visiškai Quebec'o atsiskyrimo nuo Kanados.

54 LENKAI PASILIKO KANADOJE

Iš turistinio Lenkijos laivo Stefan Batory, kuris stovėjo 3 dienas Montrealio uoste, pasitraukė 54 turistai, jų tarpe ir igulos nariai. Lai-kinus leidimus būti Kanadoje jie jau gavo. Apklausinėjus, visi pareiškė, kad kasdienio gyvenimo sąlygos yra nepaprastai sunkios. Dėl paprasčiausių reikmenų - duonos, pieno reikia stovėti kartais 24 val. eilėse.

MIRĖ INDĖNŲ VADAS DON GEORGE

Tarptautiniai pagarsėjęs Kanados indėnų genties vadas, aktorius, iškalbingas indėnų teisių gynėjas, mirė Vancouveryje, BC., sulaukęs 82 m. amžiaus.

Vyko gedulingos pamaldos, kuriose dalyvavo arti 1500 žmonių. Dalis jų buvo apsirengę tradiciniais indėnų rūbais.

Savo autentiška išmintimi, kilniu charakteriu ir atlidumu jis buvo žinomas ir gerbiamas visoje Kanadoje. Savo genties vadu jis tapo paveldėjimo būdu, vėliau - išrinktas ir galų gale, pelnė

IEŠKO STIPRESNIŲ PROFESIONALIŲ PRIEMONIŲ

JAV LB Visuomeniniams Reikalams Taryba domisi Kalifornijos Pabaltiečių Organizacinio Komiteto siūlymu angažuoti Hannaford firmą intensyviai Pabaltijo valstybių politinės padėties, Žmogaus Teisių paneigimo ir jų tautų siekimo būti laisvomis išpopuliarinimui amerikiečių visuomenėje. Tuo tikslu JAV LB Visuomeniniams Reikalams Tarybos darbuotojai Alg. Gečys, Alg. Gureckas, Aušra Zerr ir Jaunimo Sąjungos atstovas Linas Kojelis buvo Washington'e, susitikę su Hannaford firmos atstove Leslie Dutton. Keletos valandų pasitarime, kuriame taip pat dalyvavo ir Jungtinių Baltų Komiteto vykdančysis p-kas Mado Kari.

Hannaford firmai ruošiant minėtų klausimų formalų pasiūlymą, JAV LB Visuomeninių Reikalų Taryba suteikė įvairios dokumentinės medžiagos nušviesti Pabaltijo valstybių statusą JAV valdinėse įstaigose. Konferencijoje dalyvavo ir iš New York'o kūr. Pugetvičius, S. Ku-dirka ir V. Šakalys.

SIBIRO TREMTINIO ATSIMINIMAI

Šią vasarą pasirodė Sibiro tremtinio Jono KREIVĖNO atsiminimų knyga.

Išleido redakcinė komisija, spausdino M. Morkūno spaustuvė Chicagoje.

Tai vertingų atsiminimų pynė.

NUŽUDYTI 356 LIETUVOS ŠAULIAI

Surinktos žinios apie 356 komunistų nužudytus Lietu-

vado garbės titulą.

Jo natūralumas ir gilus žmoniškumas bei autentiška imponantiška išvaizda iškėlė jį į pirmuosius charakterinius aktorius.

vos šaulius. Žinios bus renkamos dar visus šiuos metus, o paskui knyga bus atiduota spaudai. Leidžia Lietuvių Šaulių Sąjunga. Turintieji dar neperduotų žinių prašomi nedelsiant siųsti jas kun. Juozui PRUNSKIUI, 2606 W., 63rd. St., Chicago, IL. 60629. Taipgi prašoma atsiųsti nužudytų nuotraukas. Kalbant apie dokumentines medžiagas - svarbu neatidėlioti, nes negyvensime su saule...

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.
Redaguoja REDAKCINĖ KOLEGIJA
Telefonas: (514) 366-6220

Second Class Mail. Registration Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania
Publishing Co. at 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4

Metinė prenumeratorų kaina Kanadoje — \$ 14.00
Visur kitur — \$ 15.00 Rėmėjo — \$ 20.00

P.S. Rendraščių ar korespondentų spausdinamos mintys ne-
būtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali
būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami
tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija
arba leidykla neatsako.

26 tujų KANADOS LIETUVIŲ DIENŲ INFORMACIJA

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SUVAŽIAVIMAS

Jaunimo Sąjungos Valdyba
susidedanti iš pirm. Laimos
BERŽINYTĖS, vicep. Graži-
nos IGNAITYTĖS, sekr. Rū-
nos GIRDAUSKAITĖS, išd.
Lino ČEPO, Vakarų Kana-
dos jaunimo atstovo Jurgio
VALAIČIO ir narių: Zitės
BERSĖNAITĖS ir Algio
Šeškaus.

Ši grupė jaunuolių inten-
syviai dirbo du metus ruoš-
dami kas vasarą Kanados
Vakarų lietuvių jaunimo
stovyklą, dalyvaudami Kana-
dos Lietuvių Bendruomenės
posėdžiuose, PLJS sąjun-
gos ir Lietuvių Bendruome-
nės posėdžiuose, jų su-
važiavimuose, ruošdami
jaunimui parengimus bei
įvairiomis progomis atsto-
vaujami Kanados lietuvių
interesus.

Jų kadencija artėja prie
galo ir pasibaigs su spalio
9-11 d.d., Kanados Lietuvių
Dienomis.

Jų proga šaukiamas KANA-
DOS LIETUVIŲ JAUNI-
MO SUVAŽIAVIMAS. Bus
RENKAMA NAUJA KANA-
DOS LIETUVIŲ SĄJUNGOS
VALDYBA. Taip pat atvyks
nemaža grupė jaunimo iš
Kanados Vakarų

Yra BŪTINA, kad kiekvie-
nos kolonijos atstovas, jau-
nimo Tarybos narys jame
dalyvautų, nes balsavimai
bus svarbūs. Šalia Tarybos
narių yra kviečiamas VISAS
lietuviškas jaunimas. Jie
išgirs ne tik tai apie Kana-
dos lietuvių jaunimo veiklą,
bet ir iš PLJS-gos Valdy-
bos ir apie ateinančią V-tą
Pasaulio Lietuvių Jaunimo
Kongresą.

Viso jaunimo SUSIPAŽI-
NIMO ŠOKIAI vyks SPALIO
9 d., 8:30 v. Prisikėlimo
Parapijos didžiojoje salėje,
1011 COLLEGE ST.

Salė bus originaliai išde-
koruota. Kviečiami visi at-
vykti su KEPURE. Kodėl?
Siurprizas...

ARTĖJANT Kanados Lietuvių Dienoms, norisi tikrai
palinkėti, kad visų mūsų išgytas poilsis vasaros atosto-
gų metu, visos mūsų jau šį sezoną atliktos kelionės ir
pasilinksminimai, nebūtų išeikvoję mūsų "atsargų". A-
teina pats svarbiausias visų mūsų susitikimas- mūsų,
laisvųjų lietuvių Kanadoje dienos. Pasirūškime visi dar
vienai kelionei, suvažiokime į Torontą, dar vienam pui-
kiam savaitgaliui.

Visi prisimename, koks nepaprastas jausmas apima
mus visus, susitikusius tokiuose didžiuliuose sąskry-
džiuose. Kaip mes visi iš naujo pasijuntame žmonėmis su
tikslu gyventi. Kaip mes iš naujo pamilstame, kas yra
savita mums ir gyvybiškai brangu. To nesuteiks joks pap-
rastas suvažiavimas, jokios pramogėlės, baliai ar pana-
šūs pasilinksminimai, pasilinksminimai. Tai gerai ži-
nome.

Paraginkime ir savo jaunimą pabūvoti drauge,
susipažinti su iš toliau atvykusiu jaunimu ir ištiesti vie-
ni kitiems rankas.

Pasirodykime, kad mums nei kultūra, nei laisva
dyasia dar nėra užgožti kasdienybės ir rūpestėlių, rūpes-
čių, Neabejokime - važiokime į Torontą, į KANADOS
LIETUVIŲ DIENAS. K.

IR GERA, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

DĖL TERMINŲ KRITIKOS

"Soviet Genocide in Li-
thuania" by dr. Juozas Pa-
jaujis-Javis, knyga buvo iš-
leista 1980 m. "Manyland
Books" leidyklos N.Y. Jos
išleidimu pasirūpino VLIK'
as ir velionies dr. J. Pa-
jaujo-Javis našlė E. Pa-
jaujienė /paremdama ke-
liais tūkstančiais dolerių/.
Veikalas seniai visų lie-
tuvų buvo laukiamas, nes
iš šios srities literatūros
2 psl.

anglų kalba beveik neturi-
me.

Šiame veikale labai vaiz-
džiai, įtikinančiai aprašo-
ma Lietuvių Tautos naiki-
nimas-Genocide nuo 1940
m. birželio 15 iki šių die-
nų. Todėl lietuvių organi-
zacijos ir pavieniai asme-
nys perka šią knygą ir pla-
tina politikų, mokslininkų,
visuomenės veikėjų ir kt.
tarpe.

Paminėti toje knygoje
faktai yra dokumentuoti, su-
rinkti iš gyvų liudininkų,

gyvenusių įvairiais okupa-
cijos laikotarpiais, Sibire
buvusių asmenų ir kt. Kana-
dos ir JAV-ių lietuviai
ta knyga didžiuojasi ir pla-
tina. Visi gavę ją, dėkoja.
Tačiau V. Vaitekūnas
"TŽ" nori ją nuvertinti dėl
"NKVD" ir "KBG" vartoji-
mo nelaiku 9 psl. Dr. J.
Balys "TŽ" /1981 m. vasa-
rą / išaiškino, kad NKVD
vardas per 1941 m. vežimus
dar Kremliaus buvo varto-
jamas. Tą tvirtina ir R.G.
Kaiser "Russia" vaikale

/1976 m./ . Tik po invazi-
jos 1941 m. Nacių buvo pa-
keistas į KBG.

V. Vaitekūno klaidingas
tvirtinimas yra netikslus,
be vertės.

J. KELMAS

AR PASINAUDOS GERU PATARIMU?

Neseniai šoame laikrašty-
je tilpo labai įdomus ALGI-
MANTO pasiūlymas: Lietu-
vių Dienų progomis eitynes
daryti ne sekmadieniais, nes
tuo metu gatvėse yra ma-
žiau žmonių, nes visi savait-
galiais būna išvykę arba po-
ilsiauja.

Kas naujo bus šiose Kana-
dos Lietuvių Dienose?

Dalyvis,
Ontario

Balfas

A G E N D A

NATIONAL CONVENTION, October 24, 1981, Southfield, Mich.

BALF'o XX-to SEIMO, įvykstančio 1981 m. spalio 24 d.,
Dievo Apvaizdos Parapijos salėje, Southfield, Michigan, USA.
DIENOTVARKĖ

ŠEŠTADIENIS 10/24.-Nuo 9:30 val. ryto - Atstovų ir svečių
10:00 val. ryto. registracija.

1. SEIMO ATIDARYMAS - Jurgis Mikaila - Seimo Rengimo
Komiteto Pirmininkas.
2. JAV ir LIETUVOS HIMNAI.
3. INVOKACIJA. - Kun. Viktoras Kriščiūnevičius, Dievo
Apvaizdos parapijos Klebonas.
4. MIRUSIŲJŲ PAGERBIMAS - Kun. Ansas Trakis, Liet. Ev.
Liut. parapijos Klebonas.
5. GARBĖS IR DARBO PREZIDIUMO SUDARYMAS.
6. SVEIKINIMAI.
7. MANDATŲ KOMISIJOS PRANEŠIMAS.
8. VARDŲSAUKIS.
9. DARBOTVARKĖS PRIĖMIMAS.
10. RINKIMŲ IR REZOLIUCIJŲ KOMISIJŲ SUDARYMAS.
12:30 val. p. p. PIETŲ PERTRAUKA ir SEIMO
DALYVIŲ NUOTRAUKA.

1:30 val. p. p. -

11. CENTRO VALDYBOS ir KOMISIJŲ PRANEŠIMAI:
 - a. Centro Valdybos Pirmininkės - Reikalų Vedėjos,
 - b. Vicepirmininkų,
 - c. Generalinės Sekretorės,
 - d. Išdininko,
 - e. Direktorių Pirmininko,
 - f. Revizijos Komisijos,
 - g. Finansų Komisijos,
 - h. Rūbų sandėlio informacija.
12. DISKUSIJOS DĖL PRANEŠIMŲ ir PRANEŠIMŲ
PRIĖMIMAS.
13. ŠKYRIŲ PRANEŠIMAI IR AUKŲ ĮTEIKIMAS.
14. DIREKTORIŲ RINKIMAI.
15. REVIZIJOS KOMISIJOS RINKIMAI.
16. BALF'o ĮSTATŲ PAPILDYMIŲ SVARSTYMAS.
17. NAUJAI ĮRINKTŲ DIREKTORIŲ IR REVIZIJOS
KOMISIJOS PRISTATYMAS.
18. EINAMIEJI REIKALAI - KLAUSIMAI,
SUMANYMAI, ATEITIES PLANAI.

7:00 val. vak. - SEIMO IŠKILMINGA VAKARIENĖ -
DIEVO APVAIZDOS PARAPIJOS SALĖJE.

SEKMAIDYBOS 10/25,

- 9:30 val. ryto - NAUJŲ DIREKTORIŲ POSĖDIS.
10:30 val. ryto - ŠV. MIŠIOS UŽ GYVUS ir MIRUSIUS
BALFININKUS (Po Mišių trumpa kavutė).
12:00 val. p. p. - SEIMO UŽDARYMAS, Naujos Centro Val-
dybos Pristatymas ir Rezoliucijų Skaity-
mas.

URAGVAJUS LIETUVIS MENINIKAS

SEPTYNI BALANDŽIAI

Dr. A. STANEVIČIUS

Keičiamos Upių Kryptys

P. I N D R E I K A

Sovietų Sąjungos hidrologai ir inžinieriai yra paruošę
planus pakeisti dviejų didžiųjų Sibiro upių kryptį - Jenisie-
jaus ir Pečioros, pasukant vandens tekėjimą į pietus. Pakei-
tus kryptį jų vanduo drėkintų Kazakstano dykumas, kuriose
norima išvystyti žemės ūkį. Sudarius įvairių užtvankų tink-
lą, tikimasi bent 20% nukreipti laukų irigacijai.

Kazakstanas yra didžiausia sovietinės imperijos respub-
lika, apimanti 2,734.700 kv. km., bet rečiausiai apgyven-
dinta dėl žiauraus klimato, kur vasaros yra karštos ir sau-
sos, o žiemos nepaprastai šaltos. Jame randama labai daug
gamtos turtų: naftos, akmenų anglies, vario rudų, švino ir
kt. Sovietai norėdami eksploatuoti šiuos natūralinius turis,
įkūrė daugybę koncentracijos stovyklų, todėl lietuviams ir
kitoms tautomis jis paikiai pažįstamas. Negyvenamuose
plotuose tremtinių vargų ir jų ašaromis išaugo nauji mies-
tai, pramonės ir ūkinės, atidarytos naujos kasyklos. Ir
kai skaitai kun. J. Prunskio redaguotą knygą - SIBIRO LIE-
TUVIAI, dažniausiai užtinki, kad lietuviai tremtiniai Ka-
zakstane vargo, betiesdami geležinkelius ir mirė nuo ne-
pakenčiamų darbo sąlygų ar klimato. Apie 93% Kazakstano
yra dykumos ir stepės, ir žemdirbystei dėl vandens trūkū-
mo naudojama tik keleta milijonų ha. žemės. Didžiulių
plotų drėkinimui neužtenka pietinėje dalyje esančių upių
vandens. Tiesiant geležinkelį iš Kotlaso į Vorkutą, prie jo
dirbo apie 400.000 vergų, kurių didesnę dalį sudarė uk-
rainiečiai ir lietuviai. Užbaigus geležinkelio tiesimą, jo
pylimuose paguldė galvas nemažiau 120.000 asmenų, ku-
rių kaulai amžių amžius liudys, kaip žiaurios yra vergų
stovyklos ir išlikę gyvieji nėra pajėgūs aprašyti savo var-
gų ir kančių.

Sovietai, planuodami pakeisti upių kryptį, žino, kad daž-
nai tautos civilizacijos lygis matuojamas sunaudooto van-
dens kiekiu, nes be jo nebūtų galima išvaizduoti jokios
pramonės šakos, kurios tiesioginiai ar netiesioginiai išsi-
verstų be vandens.

Pagoniškoji magija plačiai naudojo vandenį, be vandens
neapsieina ir "magiškas komunizmas". Pagal tarptautinę
teisę, didieji vandens plotai nepriklauso jokiai valstybei,
bet Sovietų Sąjunga juos išplečia iki 12 mylių, laužydama
įsitenėjusius nuostatus.

Jesiniejaus upė prasideda Mongolijos kalnuose ir besivin-
giuodama per taigas ir tundras, įteka į Karos jūros įlanką.
Dalis jos naudojama laivynai. Svarbiausia kliūtis - užšali-
mas ir labai dideis ledų judėjimas pavasariais. Laivyną
aptarnauja daugumoje tremtiniai. Jenisiejaus upės vandens
dalį numatoma nukreipti į Obę, ir toliau Kazakstano stepių
irigacijai. Jenisiejaus upė ažiama septintą vietą tarp pasau-
didžiųjų upių. Jos ilgis siekia virš 4000 km., o plotis vie-
tomis nuo 2 iki 4 km.

Pečioros upės aukštupyje randasi labai turtingi akmenų
klodai, kurių kasimui čia buvo gabenami tremtiniai. Ji iš-
teka iš Uralo kalnų ir įteka į Barentso jūrą. Prie Pečioros
upės randasi ir garsioji Vorkutos koncentracijos stovykla.

Dėl šių ir kitų upių krypties pakeitimo, anglų hidrologas
dr. Gibbon perspėja sovietus, kad trokštant naudos, gali i-
vykti priešingai: pasikeis klimatas netik Sibire, Rytų Euro-
poje ir net pačioje Anglijoje. Sumažėjus upių atnešamo gė-
lo vandens kiekiui, išsaurės Ledinuotąjį vandenyną, žymiai
pakils jo druskingumas. Nuo druskos tirpdami ledynai da-
rys įtakos klimatui ir po ištisų dešimtmečių gali įvykti ka-
tastropa, kurios pasekmės iš anksto sunku numatyti.

Žemės paviršiuje esančio vandens kiekio 97% yra netin-
kami žmogaus buičiai, nei augalams ar gyvuliams, nes van-
duo persūdus druska ir atmiestas kitomis kenksmingomis
medžiagomis. Tinkamo vandens kiekis būtų galima sutalpin-
ti į dešimtį Viduržemio jūros plotą, apimantį virš pusrė-
čio milijono kv. km., kurio gylio vidurkis siekia 15000 m.
Žinovų apskaičiavimu - tai būtų apie 1,2 trilijonų kub. m.
vandens. Tačiau trys ketvirtadai gėlo vandens randasi Šiau-
rės ir Pietų žemės asigaliuose pavirte ir ledynus, kita dalis,
upėse ir ežeruose, kurie jau užteršti, o atmosferoje -
0.000053%.

Išmintingiausiai pasielgę žydai, atkurdami Izraelio vals-
tybę, tuojau suorganizavo vandens apsaugos agentūrą "Thal".
Jie paikiai suprato, kad nebesulauks pranašo Mozės pagal-
bos, kuris vesdamas žydus iš Egipto nelaisvės per Sina-
jaus dykumas, ir pritrūkęs maisto ir vandens, Javės pa-
galba pašalino visas kliūtis. Dabar jie, brangindami Jor-
dono upės vandenį, nenori nuo jos krantų pasitraukti.

KETVIRTASIS MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMAS

IV Mokslo ir Kūrybos Simpoziume Energijos Sekcijai
pirmininkauja dr. Vilijus FIDLERIS, kuris dirba Atomic
Energy of Canada Ltd.

PR

Pranešimus darys: dr. Romualdas VISKANTAS iš Purdue
Universiteto /Saulės Prūdai/; dr. Kazys ALMENAS iš U-
ty of Maryland /Rizikos kvantifikacija demokratiniame vi-
suomenėje/; Eugenijus ČUPLINSKAS /Pasyvaus saulės
šildymo šotencijalas Kanadoje/; Vytautas IZBICKAS iš
Chas T. Main /Anglies rolė energijos generacijoje/.

IV Mokslo ir Kūrybos Simpoziume Filosofijos sekcijoje
pirmininkaus dr. Ignas Kęstutis SKRUPSKELIS. Darys
pranešimą "Lietuvos istorija kaip politinės filosofijos
šaltinis". Kitus pranešimus darys dr. Juozas GIRNIUS
/Filosofinis darbas ir Filosofija lietuvių kalboje/. Per-
duos dr. Algis MICKŪNAS.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NL. Nr. 25, 81. kalbėjome apie Prutenio ir Vaidevučio mirtį/600 m. po Kr. /, apie jų paliktą kraštą: politinį, religinį, ir kultūrinį, o ypač senovinį raštą /runraštį/ - Prūsijos vėliavą.

Ten pat minėjome apie mūsų senovinį runom's raštą kalendorų medžio plokštėse. Nors tas kalendorus datuotas 604 m. po Kr., tačiau jo raidyno originas mus aukelia maždaug 1000 metų atgal, į rusėnų/etruskų/ vartotą raštą aukso plokštėse /Italijoje, Etrurijoje/.

Minėjome, kad Pskovo miesto 1425 m. antspaudas su užrašu - "6933 metų vasara, r t t.", įrodo mūsų astronomų apskaičiuotą Arijų tautos pradinę datą, būtent /1981-1425 = 556+6933 / = 7489 metai nuo mūsų dienų. Taigi, ne nuo Mindaugo ar Vasario 16 !

Dabar pamatysime, kad tie paminklai rašto senumų siekia laikus dar prieš Romos miesto įkūrimą, 753 m. pr. Kr.

1. /P/-RUSĖNŲ IRAŠAI AUKSO LAPUCSE 7-5 š. pr. Kr.

MASSIMO PALLATTINO, Italijos senovės profesoriaus Romos universitete, 1965 m. vasario 13 d. Anglijos Londono žurnale "The Illustrated London News", pp. 22-25, paskelbė savo straipsnį: "New Etruscan /Rusėnų/ texts on gold found at Pyrgi".

Prie straipsnio pateikame žemėlapyje nurodoma Pyrgi vietovę, dabar vadinama Santa Saveria, anksčiau SERVETER, t.y. ŠVENTOJŠ ŠĖRĖ / nuo šerti/. Ji randasi tarp Romos ir Tarkvinijos pajūryje, prie jūros kranto. Jos pietinėje dalyje 1964 m. buvo atrasta dvi senovės prūsėnų /etruskų/ šventovės. Mažesnioji šventovė statyta pirmiau, didesnioji - vėliau. Nėra duomenų, kad abi šventovės buvo tuo pačiu laiku naudojamos, nes archeologiniai tyrinėjimai ten dar nėra baigti.

2. NEPAPRASTAS ISTORINIS RADINYS

1956 m. jūra išmetė į krantą senovinio darbo terra-cotas, padabintas atvaizdais. Apie tai sužinojęs, prof. PALLATTINO aplankė vietovę, ištyrė radinius ir nusprendė, jog jie priklauso senovės etruskų /kurie save vadino RASSENA / šventovei, sunaikintai Syrakūzų valdovo Dionizo 384 m. pr. Kr. iki tol Pyrgyje nebuvo daroma jokių archeologinių tyrimų.

Bet dabar užsimerkite ir klausykitės...! Tarp visokių aukštos vertės radinių, atrastų 1957 - 64 m. kasinėjimuose, visų svarbiausias buvo atidengtas 1964 m. liepos mėn. Tarp dviejų šventovių įdubimo buvo surasti trys plokšti keturkampiai suvynioti, aukso lapai, maždaug vienodo didumo. Vienas jų turi kartaginiečių /finikiečių/ gr. phoinikes, lot. pun'c, lietuvių. upeningiai/ kalbą padarytą įrašą, o kiti du - etruskų /rusėnų/ kalbą. Aukso lapai rasti kartu su kitais architektūriniais trupučiais. Aukso lapai turi pakraščiuose skylutes, kur buvo vinkelės jungusios lapus prie pastato durų ar sienos.

Kuomet Centriniam Restauracijos Institute Romoje buvo atvynioti tie lapai, paaiškėjo, kad tie įrašai yra labai vertingi /ypač mums lietuviams!/. Jie yra patys svarbiausieji tekstai rasti Etrurijoje, parašyti dar prieš Romos laikus /ne Mažvydo!/. Vertinant juos kalbiniai - atidengia mūsų protėvių /P/Rusėnų kalbą ir raštą, vartotą apie 800-700 metų prieš Kristų! Dabar Pyrgi pasidarė dėl to garsi vietovė.

/SIETYNAS nr. 9. Hamiltono Pensininkų Žurnalas/
Andrius Norimas

MIESTAI IR KVAPAI

Senas Londonas miglotais rūmais
Kvepia romu, rūdimis ir dūmais.
Hamiltonas, slėny susigūžęs,
Kvepia įvairiais žiedais gegužų.

Gražuolis, frankų sostinė, Paryžius
Šviežios duonos kvapu pasiryžęs
Nugalėti Senos upėje laivų kvapus,
C keptais kaštonais - Eifelio laiptus

Kaip gražu Viduržemio Rivieroj!
Vyrams kvapai kremų naujojo eroj
Pakutens šnervės, o dažnai - akis,
Jei be kostiumo merginą pamatys.

Kitas miestas - kitoks kvapas.
Roma, Bernas, Toronto, Monakas,
Montrealis, Sydney, ar Melburnas
Kvapų turi pilnas urnas.

Gi Niujorkas, Bostonas, Chicago
Kerta naują ir kitų kvapių vagą -
Tai skerdyklų, uostų ir kanalų
Smarvė riečia nosies galą.

Ak, Los Angeles kalneliuose gražu!
Bet gyventojai išbėga pamažu,
Nes jau smogas baigia uždusinti,
C alyvos tvaikas - akis sugadinti.

San Diego apskrity, sakoma, geriausia,
Vandenyno vėjas čia šviežiausias.
Bėda ta, kad ant pat kranto
Srutų fabrikai jau įsikurt papranta.

Kur nuo smarvių bėgti reikia?
Kur gryniasias oras jėgų teikia?
Gal tik Colorado, Rocky kalnuose?
Bet tarp debesų paskęsi miglose!

Gal tik vienas malonusis kvapas
Iš praėjusių dienų mums verčia lapą -
Tai lietuviškų laukų, ganyklų aromatas.
Bet... jį stelbia kvapas rusiško čebato.

1981.IX.30

PRŪSŲ RŪNCS /vartotos ir PAREINIC LIAUDŲ/
Prūsų Vyties vėliavoje palaima /apie 6-9 šimt./

Kartaginiečių /finikiečių/ įrašą pasiėmė studijuoti Neapolio universiteto prof. Giovanni GABRINI, o prof. M. PALLATTINO ir dr. C.A. MATULAITIS / miręs / - tirti etruskų /rasėnų/ įrašus. Po ranka turi paskutiniojo laišką, kuriame jis taip sako: "Svarbus yra Pyrgi įrašas, kurį surado M. Pallatini 1964 m., bet jis, nemokėdamas lietuvių kalbos ir sąskambio apgaunamas, neduoda teksto įrašo, o tik parafrazuoja klaidingai tekstą skaitydamas. Tuo klausimu esu padaręs visą studiją".

Prof. M. Pallattino rašo, jog kartaginiečių įrašas ir ilgesnis etruskų įrašas turi tą pačią prasmę, bet skiriasi. Jis mano, kad tie įrašai buvo padaryti apie 500 m. pr. Kr., ar pirmaisiais 5-to šimtmečio metais. Tas įrašas priklauso kultūriniai ir kalbiniai Kartaga /Kurtuvai/ iškurtai mūsų deivės DIDONĖS /getų arba hetitų protėviams/. Tai buvo Tyro kolonija vakaruose, kuri viešpatavo Viduržemio jūrose kaip savo namuose. Jų jūreiviai dar 5-tame š. pr. Kr. buvo atsibastę net ir Sherbrook miesto aplinkoje, kur 1911 m. rasti kalkinėse plokštėse įrašai jų kalba.

Kartaginiečiai ir etruskai /kaip ir vėliau mūsų vanduočiai / buvo artimuose santykiuose, nes juk tai tos pat motinos genčios / Tėvynės, Gemalės ar Žemelės Šventos / vaikai.

Šie, kaip ir ankstyvesni radiniai yra mums ir mokslininkams labai svarbūs kultūriniai ir kalbiniai atžvalgais. Kaip prof. Pallattino sako, etruskų kalba dabar jau nėra nei slaptinga, nei neišskaitoma, kaip daug kas iki šiol teigė. Tiesa, nedaug turime ilgesnių įrašų run

«AUŠRA» nr. 20 (60)

APIE UKRAINĄ

/tęsins /

Vakarų Ukrainą vėl okupavus Tarybinei Armijai, ši kova ne tik neatslūgo, bet tęsėsi su dar didesniu įniršiu. Visas kraštas buvo apimtas šventos kovos už laisvę. Kovai ir vėl vadovavo Stepanas Bendera. Menkai ginkluoti partizanai kovojo prieš fronte užgrūdintus rusų kariuos ir ypač prieš vietinius išgamas. Partizanai tikėjo, kad kova tęsis neilgai - gal už mėnesio, gal už pusmečio į pagalbą ateis Vakarai, ir šimtmečiais svajota laisvė Tėvynei bus iškovota!

Bet ir vėl, jau kelintą kartą, ukrainiečiai buvo apvilti. Juos Vakaruose užjautė, jiems simpatizavo, bet argi to užteko kovojantiems prieš žymiai galingesni priešą?

Sravo kovotojų kraujas, nenutrūkstamu srautu traukė ešalonai į rytus, budriai saugomi ginkluotų čekistų. Ten jų laukė Komių, Krasnojarsko ar Kolymos lageriai - barakai, spygliuotos vielos, bokšteliai su kulksvais - džiais, alinantis darbas, alkis, Sibiro šaltis. Kasdien lydėjo panieką, patyčios, prižiūrėtojų savivalė, kriminalinių padugnių siautėjimas, pro sukąstus dantis košiamas neapykantos žodis - benderovcas, chacholas...

S Ė S N Ų /Vakarinų sen.prūsų/ RŪNCS / vartotos ur VARULIŲ - "herulli"/. Raidynas siekia nemažiau keletos šimtų metų prieš Kr.

Mūsų Krivių astronomų apskaičiuotas 604 metams kalendorius, iš tų laikų, kai Krivių Krivaičio sostinė buvo RIKAI - ČIUCSE.

raščių /nebet vienas sakinyas Vaidevučio bei prūsų vėliavoje, ant kai kurių paminklų kapų/. Be to, iki šiol nebuvo galima rasti rusėnų kalbos palyginimo su kita gimininga kalba, štai dėl ko jau nuo seniai etruskologai pageidavo dvikalbio teksto / kaip mūsiškiai - kad tik "juodu ant balto"/ Pyrgi įrašų suradimas teikia galimybę palyginti gana netrumpus įrašus, kurių reikšmė yra bendra P-Rusėnams /etruskams/ ir Kartaginiečiams /finikiečiams/, o raštas yra to pat stiliaus kaip ir vėliau vanduočių. Taip kalba svetimieji mokslininkai, o mes?!

Bet ukrainiečiai lageryje nelauktai sužinojo, kad jie kovojo prieš raudonąją marą nebuvo vieniši. Pasirodo, ir kita laisvę mylinti tauta - lietuviai - taip pat vedė partizaninį karą dėl nepriklausomybės. Nors lietuvių buvo daug mažiau negu ukrainiečių, bet ši įnirtinga kova tęsėsi, kaip ir Vakarų Ukrainoje, ištisus dešimt metų, iki buvo galutinai užgniaužta. Ešalonai į Rytus riedėjo ir iš Lietuvos... Senie kalviniai pasakoja, kad Stalino laikų politiniuose lageriuose didžiąją dalį kalinių kontingento sudarė Vakarų ukrainiečiai, toliau sekė lietuviai, latviai, rusai ir kt.

Vargas, badas, pažeminimas ir šaltis suartino abiejų tautų vyrus. Dar šiandien gyvenantys buvę kalviniai lietuviai geru žodžiu mini vargo brolius ukrainiečius. Tikriausiai, ir ukrainiečiai nepamiršta lietuvių. Bendrą kovą prieš tą patį priešą ir bendrą nelaisvę šimtą kartų stipriau sujungė tautas, negu propagandinė "tarybų tautų draugystė"...

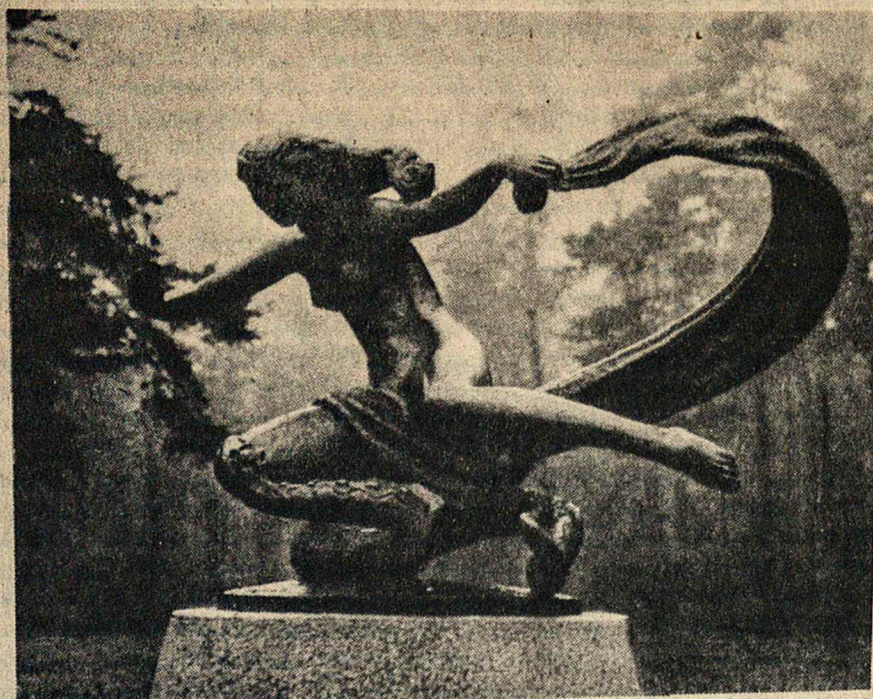
Dabartinę padėtį Lietuvoje būtų galima apibūdinti dviem žodžiais - tylus įniršis. Todėl ir čekistams Lietuva yra viena iš pačių sudėtingiausių problemų, kuriai niekaip negalima rasti sprendimo.

Ukrainoje padėtis kitokia. Vakarinėje dalyje čekis - tams irgi darbo netruksta - reiškiiasi pasipriešinimas vergijai. Tuo tarpu rytinėje - pačioje didžiausioje - Ukrainos dalyje padėtis beveik nesiskiria nuo Rusijos. Didžioji rytinių ukrainiečių dalis visiškai pasyvi ir akiai vykdo partijos nurodymus. Žmonės paskendę savo buitiniuose rūpesčiuose, o visas gyvenimo negandas skandina degtinėje ir pigiame vyne. Miestuose ukrainietiško žodžio jau nebeišgirsi. Pramoniniai rajonai taip pat visai surusėję.

Bet pasiduoti pesimizmui nėra pagrindo. Tai vienur tai kitur suskamba kovotojų už Ukrainos laisvę ir Žmogaus Teisės pavardės. Rudenka, Morozas, Grigorenka, Tchichij, Vincas, Lukjanenka ir visa eilė kitų vyrų žinomi ne tik Tarybų Sąjungoje, bet ir už jos ribų. Ir jų gretos kasmet vis gausėja. O kad šių kovotojų būrys dar negausus, - galima paaiškinti ir tuo, kad partija nieko taip nebijo, kaip ukrainietiško nacionalizmo, gal net labiau, kaip išorinio priešo. Prieš išorinį priešą sovietai turi pakankamai tankų, lėktuvų ir atominų bombų. Bet šias priemones panaudoti prieš vidinį priešą - šiuo atveju prieš sukilusią ukrainiečių tautą - būtų labai keblu. Todėl KGB nors ir mažiausią ukrainiečių pasipriešinimą stengiasi užgniaužti pačioje jo užuomazgoje. Partija supranta - jeigu sukiltų, pavyzdžiui, Lietuva, ji būtų numalšinta be didelio vargo. Bet jeigu sukiltų Ukraina - sudrebėtų, o gal net ir subyrėtų Tarybų Sąjungos supuvę pamatai, jau seniai palaikomi tik grubios jėgos ir prievartos. Tad tuo ir galima paaiškinti ypatingą čekistų dėmesį ukrainiečiams ir tai, kad Ukrainos disidentų būrys toks negausus.

Jurijus Crlov'as neseniai yra paskaičiavęs, kad šiuo metu iš visų Tarybų Sąjungos politinių kalinių 40% sudaro ukrainiečiai, o 30% - pabaltiečiai. Tai liūdna statistika ir duok Dieve, kad šie skaičiai būtų kuo mažesni, bet galime drąsiai teigti, kad šie skaičiai yra proporcingi kovotojų už tautos laisvę, Žmogaus Teisės ir religijos laisvę skaičiui. Kuo daugiau tautoje kovotojų už laisvę, tuo tauta labiau pribrendusi laisvei, tuo ji sąmoningesnė, ryžtingesnė, veržlesnė. Turint galvoje, kad šiuo metu Tarybų Sąjungoje gyvena 5,1 milijono pabaltiečių /neskaitant Pabaltijų gyvenančių rusų ir kitų tautų atstovų/, o ukrainiečių - 40,7 milijono, šie skaičiai verčia susimąstyti. Mums, pabaltiečiams, taip ir norisi sukti: o jei - gu mūsų būtų 40 milijonų, tai iš šito tautų kalėjimo, besidangstančio socializmu, liktų tik liūdnas prisiminimas!

/ bus daugiau /

EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENĖ – skulpt. R. Antinis /Palangoje/

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS

INSTITUTAS

Visuotinis metinis Lietuvių Tautodailės Instituto narių suvažiavimas įvyko dail. Anatano ir Anastazijos Sodyboje, Kingston, Ont. š.m. rugsėjo mėn. 19 d. Dalyvavo virš dviejų tuzinų narių, priedo su 57 įgaliojimais. Buvo atvykusių iš Montrealio, Ottawos, Toronto, Detroito, New York'o, Philadelphijos ir Chicagos.

Tie metiniai suvažiavimai pasižymi labai intensyviu, gerai suorganizuotu darbu. Už rūpestingai paruoštą medžiagą susirinkimams didžiausia padėka priklauso LTI Egzekutyvinio prezidento p-kui L. BALSUI, Tarybos p-kui A. PAŠKEVIČIUI, išdininkui Vyt. MATULAIČIUI.

Buvo aptarta visa eilė einamųjų reikalų, projektų ateičiai, skyrių veikla ir situacijos.

Šio Instituto globėjai ir kuratoriai yra mūsų patys išskiliausieji tautodailės meno žinovai, tyrinėtojai ir kūrėjai – dailininkai Anastazija ir Antanas TAMOŠAIČIAI.

Jie savo žiniomis ir gausia biblioteka dalinasi su visais Instituto nariais ir visais rimtai besidominčiais liaudies menu.

Šioje srityje ne tik Lietuvių Tautodailės Instituto nariai lavinasi ir propaguoja mūsų liaudies meną. Tikslas yra padėti visiems ir ne nariams, vyresniems jaunesniems ir vaikams apsišviesti šioje srityje.

Lietuviai skautės ir skautai jau nuo seniau yra parodę gyvą susidomėjimą mūsų tautodaile ir daugiau ar mažiau aktyviai įsijungę į jos puoselėjimą. Kita, atrodo, patvirtiniausia organizacija būtų liaudies dainų ir šokių ansambliai šiame ir kituose kontinentuose. Jų, atrodo,

netruksta ir jie gyvai veikia, tik turėtų pasinaudoti gera proga ir labiau įsigilinti į mūsų tautodaile. /Pav. tokia svarbi ir įdomi, angliškai parašyta, puikiai iliustruota knyga, prieinama visokio amžiaus čia augusiam lietuviui "Lithuanian National Costume" masiškai ansambliaus pasiekti dar laukia savo eilės... O knyga parašyta dailių Anastazijos ir Antano Tamošaičių, išleista Instituto/.

Nepakankamai išnaudoja progą lavinti lietuvių mūsų jaunimą per tautodaile ir mūsų Šeštadieninės Mokyklos. Vaikai mėgsta įvairius rankų darbus. Tikrai galima būtų jiems pritaikyti piešimo, karpymo, drožinėjimo, juostų audimo programą mokslo metų bėgyje, kad ir nedaug, bet reguliariai pašvenčiant laiko.

Matant, su koku entuziazmu ir rimtumu metiniuose Lietuvių Tautodailės Instituto suvažiavimuose dirbama, galima tikėtis, kad pasirodys dar daug svarbių ir gerų tautodailės knygų, brošiūrų, portfolio ir kt., kad skyrių veikla augs ir gyvės, ir kad mes visi dar giliau prasilevinsime saciosios tautodailės pažinime – nes ten irgi yra mūsų visų giliosios šaknys.

15-ji MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

L. EIMANTAS
/tęsinys/

Labai atsidėję diskutavome gyvenamo krašto mokyklų įtaką mūsų mokiniams. Ši tema paskaitą skaitė Vida BICMIENĖ, diplomuota JAV mokytoja, kelioliką metų dirbanti amerikiečių mokyklose ir Cleveland'o lietuvių Šv. Kazimiero mokykloje. Taigi, ji pažįstanti gerai visas tas sąlygas, kuriose tebėra mūsų mokiniai.

Tarp mūsų ir gyvenamo krašto mokyklų, nors ir yra panašumų, bet yra ir skirtumų. Mes turėtume visa tai pažinti, suprasti ir nedaryti užmetimų ar skųstis sunkumais. Juk mūsų vaikai krašto mokyklose būna penkias dienas per savaitę, o mes juos savo mokyklose mokome tik šeštadieniais ir tik 3-4 valandas. Mes ir vaikai dažnokai stebimės skirtybėmis tarp mūsų ir krašto mokyklų. Todėl, norint pasiekti našesnių darbo rezultatų, mums būtinai reikia apskrumo bei reikiamos orientacijos...

Bet žvilgtelėkime į prelegentės mintis. Daug kas iš mūsų jau dažnai sako, kad mūsų darbo metodus reikėtų derinti prie gyvenamo krašto mokyklų sistemos. Tačiau, kai kas nori teigti, kad gyvenamo krašto mokyklos nėra jau taip aukšto lygio, jog mes turėtume joms skirti ypatingą dėmesį. Prelegentė, atrodo, yra linkusi palaikyti pirmąją nuomonę.

Amerikiečių mokyklose mokiniai pratinami, kad jie patys kaip galima daugiau reikštųsi. Mokytojas tik nurodo šaltinius, o mokinyi pats turi susirasti tai, ko jam reikia. Mokiniai net gali pasirinkti mokomus dalykus ar

net ir mokytojus. Bet mums tai neįprasta. Amerikiečių mokyklose vartojama ir turima daug vaizdinių mokymo priemonių. Mes tai žinome, ir dažnai mūsų mokytojai patys pasigamina vaizdinių mokymo priemonių. Tačiau visgi knyga, lenta ir kreida, kaip ir pas mus, yra pagrindinės mokymo priemonės.

Amerikiečių mokyklose mažiau rašoma, negu mūsų. Dažnai pakanka vieno žodžio atsakymo: "taip" ar "ne". Net ir didesniuose rašiniuose nebūna vienos temos vystymo ar apibūdinimo. Mums atrodo, kad toks metodas siaurina mokinių žodyną ar sakinių sudarymą.

Kartais atrodo, kad dėstomo dalyko pavaizdavimas lyg išvirsta mokiniams pataikavimu. Viena iš pavaizdavimo priemonių gyvenime yra televizijos programos, tačiau kartais susidaro mums įspūdis, kad tos programos lyg būtų skirtos žemesnio intelekto publikai...

Amerikiečių mokyklose, atrodo, mažiau dėmesio skiriama ir į skaitymą: skaitinys tyri būti labai patrauklus /nuotykinio/ turinio.

Amerikiečių mokyklose vengiama mokinių palikimo antriems metams kursui pakartoti, nėra pataisų nei vasaros darbų. Bendrai, lyg išeitų, kad nėra stiprių reikalavimų, kad mokinyi tinkamiausiai išmokyti. Nuodugniau tik tikrinama tai, kas einama per darbo dieną ar savaitę. Kas dėstyta ar duota seniau /prieš mėnesius ar pusmetį/, lyg mažiau paisoma.

Valdžios mokyklose tėra lyg pripažinta pažiūra, kad mokytoją gerbti nebūtina /jis tik eilinis žmogelis/. Todėl gal gerų santykių /su tėvais ir mokiniams/ dėliai, kai kur mokytojas lyg bando pataikauti mokiniams. Gal todėl mokiniai yra pratę klausinėti mokytoją apie jo asmeninius reikalus. Mūsųose tai neįprasta, bet, gyvenant išeivijoje, gal nereikėtų tai laikyti įžūlumu.

Nors mokytojas privalo traktuoti visus mokinius vienodai, mylėti ir mėgti, bet čia mokiniai labai dažnai skundžiasi, kad "mokytojas manęs nemėgsta"! Tėvai dažniausiai vaikams patiki. Iš kitos pusės, atrodo, yra lyg leistina ir viešai demonstruoti, kad mokinyi mokytojo pilnai, net su tėvų pritarimu gali nemėgti ir tai lyg būtų normalus reiškinys. /Kad mokytojo mokinyi nemėgsta ar net nekenčia, pavaizduojama ir televizijoje. Š. m. rugsėjo 4 d., per "Bob Newhart Show" patyriau, kad mažoji mokinė, manydama, kad tai naujas mokytojas, garsiai šaukė: "Aš tavęs nekenčiu!" Ši programa buvo rodoma ankstyvą vakarą, taigi, manytina, kad daug mokinių ją matė ir turėjo ryškų pavyzdį.../.

Yra ir neesminių skirtumų amerikiečių mokyklose. Atsakinėjant iš suolo, mokiniui nereikia atsistoti. Taip pat nereikia visiems atsistoti, kai mokytojas ateina į klasę.

Yra ir daugiau skirtingumų, – čia juk daugumoje viskas pagrįsta pragmatizmu ir gyvenimo malonumu, kartais ir tūstoku, ieškojimu. Čia dažnai, ypač jaunimui, lyg ir trūksta valios stiprumo. Jei mokiniuose nebūna piktos valios, mes kad ir neįprastus dalykus turėtume toleruoti, gal tik nerekomenduoti.

Juozas Šilėnas

VEIDU Į ŠIAURĘ

/Ištrauka iš ruošiamos spaudai knygos/

II-jo PASAULINIO KARO ATSIMINIMAI

VIEŠKELIŲ DULKĖSE
/tęsinys/

IC –

Palengva slenka kilometrų skaitlinės, šutu garuoja įkaltę arkliai. Ant vežimų tik vaikai, seniai ir ginklai. Einame pėsti.

Saulė be gailėsčio kaitina mūsų veidus, prakaitu rasa išvargę kūnas, dulkės graužia akis. Akiratyje pasirodo smailūs Šeduvos bažnyčios bokštai. Įvažiuojame į seną, praeitim turtingą miestą. Visar pilna pabėgėlių, vežimais užtvindytos gatvės, kiemai, sodai, ir bažnyčios šventorius. Miesto gyventojai, atrodo, dar niekur nejuda, pasitinka mus ir nurodo mūsų apsistojimo vietą – Margavonių dvarą.

Miesto aikštėje apsistojęs vokiečių kariuomenės kariuomenės dalinys motorizuotas pietauja. Mažas tankų junginys akmeniniu grindiniu nurieda Panevėžio pusėn, dangaus mėlynę praskrodžia trys vokiečių lėktuvai. Arklių pasagos kapoja grindinio akmenis, vežime verkia kūdikis.

Įsukame į Šiaulėnų kelią, pravažiuojame Nauduvos upelio tiltą, artėjame prie Ekėčių miško pašonės esančio Margavonių dvaro, – mūsų numatytos poilsio vietos. Jaučiamės be galo pavargę, – pravažiuota apie trisdešimt kilometrų sunkaus kelio. Diena slenka vakarop. Sukame į senais topoliais apaugusį dvaro kelią.

MARGAVONIŲ DVARĖ

Dvarė randame kelis šimtus ankščiau atvykusių pabėgėlių, visos geresnės pastogės užimtos. Dalis mūsų dar randa kelias vietas įvairiose pašiūre, likusieji įsitaiso sode po medžių šakomis, ant ratų ir po jais.

Aš, brolis, Jonas ir Juozas einame į netoliese esantį mažą ūkėlį ir paprašome poilsui vietos. Šeimininkai maloniai priima. Nuveda į atokiau nuo kiemo stovinčią daržinėlę ir parodo šalinėje sukrautą šieną, klausia, ar bus gerai.

– Kur čia bus negėrai! – Dėkojame, ir jau ruošiamės virsti į kvepiantį patalą. Bet šeimininkas mus sulaiko, girdi, einame į trobą. – Nors po puodelį pieno išgersite, matau ištroškę ir pavargę esate!

4 psl.

Sueiname į trobą. Šeimininkė prašo už stalo, klausinėja iš kur, kaip seniai kelionėje, ar dar toli rusai. Šeimininkas vietoj pieno, atneša asotį rūgščiai saldžios gijos. Šeimininkė paruošia puikų vakarienę. Jai padeda dešimties metų dūklėlė ir jau į ūsus besimušęs sūnus, kuris su dideliu žingeidumu apžiūrinėja mūsų šautuvus. Pajuntame jau seniai primirštą jaukią šeimos šilumą. Akys merkiiasi miegui. Einame į daržinę. Šeimininkė įduoda po pagalvę ir maršką. Stebimės jos motinišku rūpesčiu.

Išsitiesiame ant minkšto kvapaus šieno, nuaautos kojos tokios lengvos, jaučiamės karališkai. Mūsų pėdomis ateina Klemas, Stasys ir Japonas ir atsigula šalia mūsų.

Nakties vėsa supa išilgius guolius. Dvare ilgai netyla išgėrusių trikšmingi balsai; netoliese pradunda traukinys, už kilometro einančiu plentu rieda besitraukiančiųjų vežimai. Danguos tamsoje nužlia lėktuvas, Ekėčių miško gilumoje nupuška keli šūviai. Kieme sugirgžda šulinio svirtis, girdėti varstomos durys. Šeimininkai dar nemiega, amtelį šuo, už sienos čirškia žiogas, viduje, prie pernykščių šiaudų prėslo cypsi pelės. Miegas, saldus miegas užmerkia akis.

Liepos dvidešimtoji diena. Rinktinės vadovybė mus tris leitenantus Jurgį, Klemą ir mane siunčia į Smilgius parvežti iš tenai esančios Panevėžio komendantūros ginklams laikyti leidimų, kurių mes neturime: to reikalauja vokiečiai.

Vykstame vadovybės mums parūpintais dviračiais. Dviračiais važiuoti vienas malonumas, bet neilgam: sugenda mano dviratis, iškrito varžtas balnelį laikantis, kuris dabar sukalojosi į visas puses. Sunku išlaikyti lygsvarą. Surišu rastu virvagaliu, bet ir tas nieko negelbsti, – trina sėdimą vietą. Kenčiu, sukančęs dantis ir minų pedalus, nenorėdamas atsilikti. Kiti juokiasi, kad aš nesuvaldau dviračio; man pikta.

Pravažiuojame Šeduvą, joje kaip ir vakar daug pabėgėlių: pilni kiemai, kolonos be sustojimo traukia plentu Radvilškio pusėn, kartu su jais ir vokiečiai.

Sugenda ir Klemo dviratis – sprogo padanga. Sutaityti negalime. – Jūs važiuokite, aš bandysiu, gal vieniemyje susitaisyti – šneka mums Klemas ir suka į netoliese esantį vienkiemį. – Pasivysiu, kelią žinau, – šaukia atsilikdamas.

Bet mes jo nesulaukėme, neprisivijo, nors keletą kartų buvome ir sustoję.

Pasirodo, ūkininko pavaišintas alumi, grįžo į dvarą padangos nesusitaisęs, stumte parsistūmė...

Visai netoli Smilgių sugedo ir Jurgio dviratis: lūžo pedalio ašelė, tenka stumtis ir mums.

Nurodytoje vietoje randame mūsų ryšininką Jurą, iš kur

rio gauname mums skirtus ginklus laikyti leidimus. Panevėžio komendantūra esą grįžusi į Panevėžį. Tvirtina, kad Panevėžio Policija esą išsiųsta į Uteną ir Anykščius, o Smilgių – į Troškūnus. Mes netikime, kad tai būtų teisybė.

Jurgis susitaiso dviračį, grįždami pralenkiame daugelį besitraukiančių nuo Subačiaus ir Raguvėlės vietovių.

Šeduvoje prie kooperatyvo krautuvės didelė spūstis žmonių. Jie perkasi cukrų, druską, žibala, rūkalus kol galima gauti. Lygiai taip, kaip buvo Anykščiuose.

Atsimenu, kad savo kuprinėje turiau daug prekių pirkti ženklų, jie turėtų būti geri ir čia. Patikrinu ženklus – jie lygiai tokie patys. Duoda dalį šeimininkams ir draugams, pasitaisau dviračio balnelį ir kartu su šeimininko sūnum Algimantu spaudžiamės į Šeduvą. Dviračius paliekame netoli bažnyčios pas Budrio gimines.

Prie kooperatyvo ilga eilė laukiančiųjų, daugumoje vietinės moterys, tarp jų matyti ir pabėgėlių, kuriuos nesunku atpažinti iš dulkėtų rūbų.

Po geros valandos laukimo priartėjame ir mes prie apgulto bufeto. Jauna pardavėja atsisako už mano ženklus ką nors parduoti, esą ne to valdžia išduoti, liepia kreiptis į vedėją. Vedėjas, pagyvenęs vyras, apžvelgęs mano keltą išvaizdą, dar nesužėlusią barzdą, ant rankovės štampu paženkliną raištį ir už juostos kyšantį pistolėtą, nors ir nenoriai, bet sutinka prekes parduoti apsistojusiems Margavonių dvare žmonėms.

Džiaugiasi šeimininko sūnus, gavęs 20 kg. cukraus, maišioką vos paneša. Ir aš gavau 10 kg., paimu broliui rūkalų, kito nieko geresnio jau nėra – išpiko. Užėiname pasilimti dviračius, Algio teta mus pavaišina pienu. Šeduvos žmonės tikrai vaišingi kiekvienam užėinančiam. Ji maloni ir šneki pusamžiaus moteris, našlė, duklė gyvenanti Šiauliuose. Klausia patarimo, kas daryti, bijo rusų ir nenori palikti namų. Prašo Algio, kad paklaustų tėvo, ką jie mano daryti. Nuo lovos pakyla negaluoji senutė, ir nutraukia tetos klausinėjimą.

– Aš tai niekur nevažiuosiu, privažinėju pirmojo karo metu po visą Rusiją išsitrankiau. Niekas svetur nelaukia, tik vargas. Praėjo svetimos valdžios, praeis ir ta, kur dabar ateina. Davė Dievas, pagyvenome ant savęs, – ir vėl bus taip. Aš tai į tuos Prūsus nevažiuosiu, čia mūsų žemė, čia mano namai ir kapai – porina savo mintis senoji. Taip ir nebeprasakė Algio teta ką mano daryti. Tik išleisdama dar kartą priminė paklausti tėvo, ką jis mano daryti, ir jai pasakyti. Algis pažadėjo paklausti. Džiaugiasi šeimininkė ir dėkoja mums už gautą cukrų taip netikėtai ir dar tiek, "Kuo aš jums atsilyginsiu", kartoja priimdama.

/ bus daugiau /

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

/IŠ SPAUDOS OKUPOUOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE/

JŪRŲ TYRINĖJIMO LAIVE DAUG LIETUVIŲ

Šios vasaros vidury Luebeck'o uoste buvo sustojęs poilsio ir maisto papildymui sovietų laivas "Lev Titov", kurio tikslas-mokslinis jūrų tyrinėjimas. Laivo kapitonas- lietuvis Algirdas Valavičius, taip pat abu jo padėjėjai. Laive dirba 6 lietuvių, turinčių mokslinius laipsnius.

Iš viso laive dirba 15 mokslininkų. Tyrinėjimai atliekami daugiausiai Baltijos jūroje.

VALSTIEČIAI RAGINA SKUBIAU VEIKTI

Iš Jonavos, Lazdijų, Šakių apylinkių kolūkiuose dirbantieji per "Valstiečių Laikraštį" ragina atatinamas įstaigas skubiau reaguoti į sodybiniams ūkiams reikalingų traktoriukų parūpinimą. Kolūkiuose yra mažai arklių, derlių nuimant, visi traktoriai ir transporto priemonės užimti.

Plieniškųjų gyvenvietės kolūkiečiai skundžiasi, kad sunku pristatyti atliekamą pieną, nes kelias apleistas, juo nei išvažiuoti, nei privažiuoti. "Ant nugaros tempti pieną tokiu keliu ne kiekvienas gali", - rašo kolūkiečiai.

• Nors leidžia pasisakyti, kaip patobulinti ekonomiką. Sėdintieji už stalų biurokratų partiečiai jokios nuovokos apie praktišką darbų vykdymą neturi. Gerai, kad dar bent tiek sveiko proto turi ir pageidavimų nelaiko "šmeižtu"...

MIRĖ JUCZAS KATELĖ

Buvęs nepriklausomos Lietuvos Operos solistas, bosas Juozas Katelė mirė sulaukęs 97 m. amžiaus.

Nuo 1921-1939 m. jis dainavo Kauno Valstybinėje Operoje, vėliau mokytojavo Muzikos Konservatorijoje.

PASKIRTOS PREMIJOS

1981 m. valstybinės premijos paskirtos poetams A. Bernotui ir L. Gutauskui, filologui dr. V. Kubiliui, kompozitoriui F. R. Bajorui, aktoriumi R. Katiliui, dailininkams R. Jasulytei ir S. Jusionui ir režisoriui I. Petroviui, pastatiusiam J. Grušo "Barborą Radvilaitę" valstybiniame rusų teatre Vilniuje.

PLEČIAMAS BUTIES MUZIEJUS

Prieš aštuonerius metus prie Kauno Marių, Pravienos upelio pakrantėse įrengtas liaudies buties muziejus nuolat plečiasi. Pirmaisiais veiklos metais buvo apie 60 pastatų, dabar jų yra virš 100. Jam paskirta 175 ha, kur naturalioje aplinkoje atatinamą vietą randa aukš-

taičių, žemaičių, dzūkų ir suvalkiečių atkurtos sodybos. Parengtas ir būdingo senojo Lietuvos miestelio projektas. Visa eilė idomėnių ir senesnių pastatų bus atgabenti iš įvairių Lietuvos vietų.

Jau dabar buties muziejų aplanko 120 tūkstančių svečių iš visų Lietuvos vietų ir kitų Sov. Sąjungos valstybių.

Kodėl tik turistai lietuviai nepakliūna su ekskursinėmis į tokias idomias vietas? Ar kad pamatys, kiek rusų kolonistų apsigyvena tuose naujuose daugiaaukščiuose pastatuose? Kodėl lietuviai turistai, ir ne pirmą kartą atvykę, vėl vežiojami po Maskvą ar Leningradą?

RŪPINASI REUMATINĖMIS LIGOMIS

Vilniuje įvyko lietuvių ir Jugoslavijos medikų simpoziumas reumatinė ligų gydymo klausimais.

NAUJI MOKSLO METAI

Naujuosius mokslo metus ir okup. Lietuvoje pradeda rugsėjo mėn. 1 d. Iš viso į bendro lavinimosi mokyklas suėjo šį rudenį virš pusės milijono moksleivių. Iš jų 52,000 vaikų pirmą kartą atvyko į mokyklą.

PRADĖJO NAUJĄ SEZONĄ SU PREMIJERA

Kauno Dramos Teatras pradėjo naują sezoną su premjera - tai Kazio Sajos dviejų dalių melodrama "Sielų mainai".

Režisavo vilnietė Irena Bučienė, scenovaidį sukūrė dail. Janina Malinauskaitė muziką - jaunas kompozitorius Mindaugas Urbaitis.

ALYTUS ŠVENČIA 400 M. SUKAKTĮ

Alytus užima 3558 ha, gyventojų skaičius prašoko 60 tūkstančių.

Alytuje dabar veikia 16 stambių pramonės įmonių, politechnikumas, 10 vidurinių mokyklų, vaikų darželiai.

Alytaus miestas už laimėjimus ūkinėje ir kultūrinėje srityje apdovanotas Aukščiausios Tarybos Prezidiumo įsaku garbės raštu.

Alytaus miestas iškilmių metu buvo priverstas pagerbti tik "tarybinius karius žuvusius vaduojant Alytų"... Nors jie gynėsi nuo nacių, besiveržiančių į Sovietinę Rusiją, netiesioginiai padėjo išvairyti hitlerininkus ir iš Lietuvos. Žinoma, pagerbti lietuvių, paklojusius galvas už savo žemės laisvę, nė neužsiminta...

Ar Sovietai kur nors ir kada nors prisimena ir pagerbia amerikiečius kareivius, kurie irgi paguldė galvas, kovodami prieš hitlerininkus,

JAUTIENOS KEPSNYS ITALIŠKAI

1 1/2 sv. jautienos mėsos
2 šaukštai aliejaus
1/2 sv. pjaustytų grybų
1 skiltį česnako
1/2 puoduko supjaustytų svogūnų
2 šaukštus kapotų žalių pipirų
1/3 puoduko chili padažo
1/4 puoduko vandens
1 šaukštuką druskos
1/8 šaukštuko maltų pipirų
1/2 šaukšto Worcester-shire padažo

Pakepinti mėsa aliejuje ir išėmus, sudėti į kepimo indą. Likusioje sunkoje pakepinti grybus su česnakais, svogūnais ir žaliu pipiru, kol viskas suminkštės. Poto į F. karštumo krosnyje. Iš šio mišinį sudėti likusius visus daivinius, išmaišyti ir viską užpilti ant mėsos.

Kepti 325 F krosnyje apie 2 valandas, kol mėsa pasidarys trapi.

VIŠTIENA RYZIUOSE

5 šaukštai sviesto
2 nedideli pjaustyti svogūnai
2 žali pjaustyti pipirai
2 puodukai vandens
3 svarai vištienos
2 šaukšteliai druskos
1/4 šaukštelio maltų pipirų
3/4 puoduko pamidorų tyrės
1 puodukas ryžių

Pakepinti svieste svogūnus ir pipirus, kol jie suminkštės.

Į vandenį sudėti vištieną ir visus kitus produktus, išskyrus ryžius. Pavirinti 30 min. ant mažos ugnies. Sudėti ryžius ir dar pavirinti, kol ryžiai suminkštės.

Į lėkštę sudėti vištieną, aplink apdedant ryžiais ir užpilti su svogūnų ir pipirų padažu.

(Parinko Nijolė Bagdžiūnienė)

NIKODIMAS NORI KAKAVOS

Eugenijus Ignatavičius

/pabaiga/

Plakamo dalgio garsas kaskart ryškėja, gausdamas pratimai, kaip kokia pavojaus sirena ar miestelio malūnas, pritrūkus malimo, - kadais paleisdavo gūdžią ir nuobodžią kaip iemas melodiją. Pagaliau jis grybšteli, ranka pirmųjų lazdynų dvigubai smarčiau kalakuojančia širdim, negu dalgio plakimas. Pasineria į tankius krūmus ir veidas aplimpa voratinkliais. Tačiau nieko nepaisydamas, jis imasi per nakties džungles, jaučia, kaip šunobelės ir erskečiai jam drasko pasnuogius pečius, krūtinę ir liupsintį pilvą. Jis saugo tik akis ir neria per šipšyną, kol nužerta fosforinė šviesa sublojuoja tankumynais apsupta erčia. Pirštų galais priselina lazdynų pakraštį ir stabteli. Dabar dalgio plakimas jau zvimbina ausyse ir spengia. Jis skubiai apsidairo į visas puses ir sustingsta, išvydęs pasilipsią ant ažuolinių kelmo balzganą būtybę. Tarsi apipustytą sniego šviesa.

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR ANŪKAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI

CFMB

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENA ANTRADIENI nuo 11.30 iki 12v. nakties

PROGRAMOS VEDĖJAS L. STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, P. Q.

Tel: 669-8834

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

KREMI VEIDRODŽIAI

KAS BŪTŲ, JEIGU...

Aleksandras Makedonietis, Julius Cezaris ir Napoleonas stebėjo Maskvoje, Raudonojoje Aikštėje kariuomenės parądą. Aleksandras negalėjo akių atitraukti nuo tankų:

- Jeigu aš būčiau turėjęs tokias vežėčias, būčiau nukariavęs visą Aziją! - kalbėjo jis.

Cezaris žavėjosi raketomis:
- Su tokiais strėlėmis- būčiau valdęs visą pasaulį- šaukė jis.

Napoleonas tačiau, pakėlė akis nuo skaitomo "Pravdos" puslapio:

- Jeigu aš būčiau turėjęs tokį dienraštį, - tai niekas, niekada ir nebūtų sužinojęs apie mano paskutinį pralaimėjimą Waterloo...

Keistai pasikerėpliusi ji sukruta ir dalgio plakimas nutyla. Mažyt, kažką pajuto. It besivarianti žuvis suteliūskuoja ore sidabrinis dalgio pelekas, ir vėl pasigirsta plakimas. Napoleonas repėčkom apeina iš kitos pusės: negi neatpažins, kas per gyvūnas leidžia šį pažįstamą garsą. Jis net apgraižo savo kišenes, ar neįsidėjo peilio, kokio geležinio daikto. Ne, nuogas kaip pirštas, akis į akį su ano pasaulio neregėta būtybe, kuri nuo jo stūkso vos už keturių žingsnių, ir vis tiek neatpažįsta. Prieti arčiau neįmanoma, o trauktis taip pat vėlu, nes ji gali išduoti bet koks garsas.

Besitraukiantį juk visi pučia. O gal čia iš miglų susipynė toks keistas balzganas tumulys? Tačiau iš kurgi garsas? Gal tiksi jo stambus kišeninis laikrodis, vienintėlis tėvo palikimas? Ne, jis eina atskirai, savo keliu, ir Napoleonas kelis kartus iki kraujo įžnyba sau! šlauni. Jis jaučia veriantį būtybės žvilgsnį, kuris išsklaido baltą tumulą, ir prieš jo akis ryškėja išdžiūvusio, liūdnio žmogaus silueta. Iš jo gilių kaukuolės akiduobių nukrinta keli sidabriniai lašai ir tekštei ant išlenkto dalgio virkščios. Negi jis verkia? O gal šitai pavilgomas dalgis, kad neperkaistų plienas? Napoleonas jaučia, kad šalia nuo žemės kylanti banga pamažu apsemia stingstantį iš baimės jo kūną, ir negali pajudinti net kojų pirštų. Dalgio plakimas staiga nutyla. Švytinti būtybė sustena ir, girksėdama sąnariais, pakyla ant aukštai nupjauto ažuolo kelmo. Ji iškelia dalgį ore, kuris aplimpa žvaigždėmis. Dabar Napoleonas gali net suskaičiuoti jo dubusius šonkaulius, išsiviepusioj barnoj karksančius dantis ir išsi-tempusias sausgysles - prieš jį giltin, atėjusi jo paties gyvasčio.

- O viešpatie, dar to nebu... - garkteli Napoleonas, ir kažkas užčiaupia jam burną, atima amą, kūnas apasėja ir, kaip persalęs arbūzas palieistas kieto daikto, sudrumba.

- Tai čia tu? - tarsi pro gilų sapną girdi Napoleonas pažįstamą balsą. Jis nedrąsiai prasimerkia ir vėl pamato tą patį išdžiūvusį senį su švytinčiu ant peties dalgiu, siekiančiu Grigo Ratų.

- Buvau užmigęs? - pasiteirauja pažįstamas, artimo žmogaus balsas.

Nikodimas! Staiga prisimena Napoleonas savo geriausią dėdę.

- Tai čia tu, dėde Nikodimai? - išpiltas šalto prakaito, mėgina nusišypsoti. - Ko gąsdiniesi?

- Aš nežinau, - aiškiu Nikodimo balsu atsako žmogysta, nuoga nuo galvos iki kojų, persirišusi per pasiaują rankščiu. - Ko tu lendi į mano pievas? O gal norėjai pavogti mano dalgį?

- Juokauji, dėde. Ką gi tu čia veiki? - sugrįždamas iš nebūties ima atsipeikėti Napoleonas. - Einame namo, vėlu jau.

- Mano namai prie upės, - atsako žmogysta prikimusi Nikodimo balsu. - Dabar pats laikas šienauti, uodai nekanada, vėsoma, - apžiūrėdamas, ar gerai dalgis pritvirtintas prie kojo, kalba jis.

- Mano mama surado tavo keines šunelio būdoj, sušalsi bešienaudamas, - tarsi iš pelenu kyla Napoleonas nuo pernykščių lapų.

- Aš visai nepažįstutavęs, - traukdamasi, negyvu akių žvilgsniu išsimeikusi į jį, atsako žmogysta.

Nuo šių žodžių Napoleoną vėl apima nejaukumas ir šaltis. - O gal tu kvailas, kad vaikštai be darbo šitokią naktį, - staiga atsigręžia senis. - Ar neturi pievos? Eik sau iš čia - nekenčiu tinginių!

Jis užsimoja dalgiu ir ima artintis. Tačiau vėl kažką pergaloja ir, karkštelėjęs per dalgio virkščią plaktuku, sako:

- Girdi, kaip skamba? Tai balsas. Jis man sako: pajauk savo pievą ir nelisk į kitų. Aš negaliu niekur eiti, ko tu lauki? Čia - mano namai. Prie upės. Nešdinkis!

Jis vėl užsimoja dalgiu, ir Napoleonas dėl visa ko šmulkšteli lazdynų tankmę. Senis, pagalvojęs, kad šis nusivilkio namo, užsimeša dalgį ir lengvu žingsneliu, kaip šiaudas, tylliai nusmunka į juoduojančią šlaito proskyną. Po trumpo valandėlės pasigirsta šaižus dalgio galandinimas ir - prastas "Žžac! Žžach! Žžach!". Apstulpintas keisto reginio, Napoleonas pasilipa ant ažuolo kelmo, nuo kurio gerai matyti didesnė lankos dalis, - įsitikinti, ar senis ištiesų pjauna. Iš tikro, lankoje, išranytoje pradalgėmis, anapus ajeryno iki juosmens išbridusi žolė, boluoja fosforinė dėmė - senis pjauna dalgiu. Pakraipęs galvą, jis nusiruopščia šlaitu žemyn ir nutykina prie pirmos pradalgės, kad galėtų palytėti delnu - ar ji tikra. Ar nesapnuoja.

Žolė, deja, tikra, šviežiai nupjauta pieva bado Napoleoni padus. - Amžinas šienautojas, - giliai atsidūsta jis ir, pasigriebęs kuokštą žolės, įsikiša užant.

/Iš "Pergalės" žurnalo/

5 psl.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS,
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ.

ATEIK Į LIETUVIŲ, A. A. (ALKOHOLICS ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.,
8 VAL. VAKARO.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namu), 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Donaldui D.: 661-1733.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

18 1/2% už 90 dienų term. ind.
18% už 6 mėn. term. indėlius
17% už 1 metų term. indėlius
15% už 3 metų term. indėlius
18% už pensijų ir namų planą
17% už specialias taup. sąsk.
11% už taupymo sąskaitas
6% už čekių sąskaitas (dep.).

I M A:

20 1/2% už asm. paskolas
19 1/2% už mortgicijus

AKTYVAI virs 28 mil. dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir ontrięji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723
ir 532-1149 Toronto, Ontario
M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virs 19 milijonų

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:
Pirmadieniais	10-3	90 dienų termin. indėlius 18 1/2 %
Antradieniais	10-3	term. indėlius 6 mėn. 18 %
Trėčiadieniais	10-3	term. indėlius 1 metų 17 %
Ketvirtadieniais	10-8	term. indėlius 3 metų 15 %
Penktadieniais	10-8	pensijų s-tą 14 %
Šeštadieniais	9-1	tapomąją s-tą 11 %
Sekmadieniais	9.30-1	spec. taup. s-tą 14 %
		depozityų-čekių s-tą 6 %
		DUODA PASKOLAS:
		asmenines nuo 20 1/2 %
		mortgicijus nuo 19 1/2 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybės pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Par-duodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairius sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

ARTĖJANČIO "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SPAUDOS VAKARO PROGA

Spauda — laisvės ginklas. Tai viena iš sėkmingiausių priemonių skleisti savo laisvės ir nepriklausomybės troškimą. Šiais laikais tai prasmingiausias kelias ir būdas reikšti ir pasauliui mūsų teisėtą norą grąžinti mums laisvę.

Lietuviškoji spauda, pagal sąlygas ir galimybes atlieka svarbų informacijos darbą. Sunkus yra laik-raščių ir knygų leidėjų darbas. Lietuviška spauda neišsilaikytų be tautiečių dosnios paramos. Mūsų spaudai remti yra susidare rateliai ir būreliai, kurie rengia spaudos vakarus bei koncertus, iš kurių gautą pelną skiria spaudai.

Toronte jau ilgesnis laikas veikia savaitraščiu "Nepriklausoma Lietuva" remti būrelis tautiečių, kurie sielojasi minimo laik-raščio egzistencijai. Būrelis veikia savanoriškais pagrindu. Dirba iš pasi-svėntimo. Visi gerai žino-me, kad paruošti kokį nors parengimą, reikia žmonių. Ne vien planuotojų, bet ir darbuotojų. Būrelio nariai dažnai ir pinigais priside-da prie ruošiamo paren-gimo, neminėdami apie pa-darytas išlaidas.

Toronto "Nepriklausom

mos Lietuvos" savaitraš-čio rėmėjų būrelis ir šiais metais ruošia parengimą — SPAUDOS VAKARĄ, kuris vyks SPALIO 24 dieną, 7 v. v., LIETUVIŲ NAMUOSE, Karaliaus Mindaugo Menė-je, 1573 Bloor Street West, Toronto, Ont., M6P 1A6.

Spaudos Vakarų progra-ma: AUKURC vaidintojai at-likis vieno veiksmo kome-diją GENERACIJOS MEDIS. Vaidinimui vadovauja Al-dona Dargytė-Byszkiewicz. Sakoma juoktis yra sveika! Būrelio nariai jau buvo kelis kartus susirinkę pa-sitarimams Spaudos Vaka-ro reikalui. Visi gavo "mi-nisterių" portfelius-parei-gas.

Šokiams yra pasamdytas žinomas "Good Time Boys" orkestras, kuris linksmins šokančius su smagia mu-zika. Kaip jau įprasta, veiks dievaičio Bacho sky-ris su "minkštais" ir "kietais" gėrimėliais. Ga-lima bus užsisakyti karštų lietuviškų valgių. Be to, bus platinami loterijos bilietė-liai. Milijono dolerių iš-lošti galimybių nebus. Ta-čiau laimę išbandyti gali-mybės bus ir tuo pačiu tu-rėti pasitenkinimą, kad pri-sidedate prie lietuviškos spaudos parėmimo save dalyvavimu tame Spaudos

JEIGU GERI IR GALI GERTI — "TAVO REIKALAS",
JEIGU NORI NUSTOTI — "MŪSŲ".

ATEIK ! LIETUVIŲ AA (ALKOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENĮ, 119 MIMICO AVENUE (Royal York Rd.
ir Mimico Avenue kampas TORONTE) 7.30 v.v.
SKAMBINKIT : 487-5591

toronto

popietė savuose namuose

A. LUKOŠIUS

TURIME IR GERAI SUGEBANČIŲ

Kuriems teko lankytis š-meiniame Vilniaus pavili-jone Tautybių Karavano me-tų Prisikėlimo parapijos pa-talpose, tikriausiai pastebėjo jo puikų ir skoningą paruo-šimą.

Jo suorganizavimu ir šiais metais rūpinosi KLB Toron-to Apylinkės Valdyba, kuriai pirmininkauja R. JONAITIE-NĖ, vicepir. R. KUJLIA-VAS, valdybos nariai L. MA-ČIONIEŲ, J. KULNYS, J. BUBELIENĖ, A. ŠIMONĖ-LIENĖ ir B. PALIULYTĖ. Jau pats lėjimas iš lauko ga-na buvo vykusiai dekoruo-tas, gana autentiškai atro-dančiais "Aušros Vartais".

Viduje taipogi viskas iš-dekoruota ir paruošta gali-ma sakyti be priekaištų. Iš visar į tave pažvelgia netik skoningas, patrauklus su-tvarkymas, bet ir didi, gar-binga mūsų tautos praeitis.

Parodų salėje, šalia lie-tuviškojo gintaro išdarbinių, matėsi ir kitokio lietuviško-jo meno: paveikslų, tautinių audinių, keramikos darbų, lietuviškų pašto ženklų, liau-des drožinių ir t. t.

Kaip dar niekada iki dabar, didingai ir imponuojančiai atrodė didysis Anapilio kili-mas suprojektuotas dail. A. Tamošaičio ir išausias To-ronto moterų. Tikrai tai vi-sų pažiba ir pasididžiavimas. Didžioji Auditorija, kas valandą vyko įvairios lietu-viškųjų samburių programos. Ji taip pat buvo vykusiai pa-traukliai išdekoruota. Sceno-je, aukštinų saulėtekio žvie-sų fone ypatingai didingai pa-vaizduotas Gedimino sapnas — pilis ant Kaino, "Geležinis Vilkas".

Per visą išilginį salės šo-ną visus įeinančius pasitik-davo didžiulė lietuviškoji tri-spalvė...

Prieš kiekvienos progra-mos pradžią salėje pasida-rydavo tamsa. Tolumoje pa-sigirdavo visus pagaunan-tis skardus trimto balsas. Vien tik Pilies kalnas spindė-jo šviesoje. Trimitui nutilus, anglų kalba pasigirdavo po-rą minčių trunkanti Gedimi-no Sapno legenda. Po to salė-je sužibėdavo šviesos ir iš vi-sių subanguodavo, sumirgu-liuodavo tautiniais raštais iš-sidabinę mūsų jaunimo būriai

Vakare. Šiame parengime dalyvaudami, turėsite ir asmenišką malonumą, ir kartu paremsite būrelio gerą darbą. Baras veiks nuo 6 val. v. Stalus galima rezervuoti tik po-10 asme-nų. Stalai nebus numeruo-ti. Įėjimas — \$5, — pensini-kams ir studentams — \$4.

Bilietai gaunami LIETU-VIŲ NAMUOSE'Sekmadie-

Salė net sudrebą, vos ant kėdės išsilaika. Kada jie pa-kyla grakščiam jaunatviškam, lietuviškuosius darbymečius bei kitus svarbesnius mūsų gyvenimo momentus išreiš-kiantiems šokiams.

Pažvairinimui, gitarai pri-tariant, tos pačios šokėjos, susimetusios pulkeiu padai-nuoja keletą gana subtilių dainelių.

Pirmus kelis vakarus pro-gramoje puikiai pasirodė To-ronto atžalyniečiai. Sekan-tieji — gausius žiūrovus džiugino gintariečiai. Hamiltono Mergaičių Choras "Aidas", Londono lietuvių jaunimo an-samblis "Baltija".

Jeį prieš keletą metų kai kurios iš šia suminėtų gru-pių buvo dar jaunos, neturė-jo tiek patyrimo ar drąsos, tai šiandieną jau tikrai džiugu juos stebėti. Daugelis iš jų, savo pasirinktame mene jau yra, kaip sakoma, įko-pusios į kalno viršūnę.

Laimingas tas Torontas ir čia gyvenantieji tautiečiai, turėdami net dvi stiprias ir gana gausias šios paskirties jaunimo grupes. Jos gražiai kultūringai tarpasavy besi-varžydamos, pasiekė nuosta-bių rezultatų.

Grįžtant atgal prie šių me-tų Vilniaus Pavilijono džiugu konstatuoti faktą, kad juo-mi susidomėjimas ir vėlei-gerokai padidėjo. Pirmojo šeštadienio vakare jį aplankė ne tik dabartinis šio didmies-čio majoras Art Enggleton, buvęs majoras Crombe, šio Karavano sumanytojai p. Kosar su žmona, bet ir visa svi-ta aukštųjų šio miesto pa-reigūnų.

Svečius priiminėjo ir at-tinkamai lietuvius reprezen-tavo jauni, gabūs ir sumanūs mūsų kolonijos jaunuoliai: Vilniaus Pavilijono princesė Aldona BIRIETAITĖ ir Edis BUBULIS.

Garbė ir užtarnauta padė-ka tenka pradžioje suminė-tiems dabartiniais šios Apy-linkės LB Valdybos nariams. Jie savo sumanumą bei su-gėbėjimus jau ne kartą įro-dė puikiai pravestais rengi-niais. Galime tik džiaugtis, kad mūsų tarpe yra sugebar-čių, su tikrai geru skoniu ir reikalo supratimu veikėjų.

nių Popietėse. Užsisakyti galima ir pas Gundą ADO-MAITIENĖ, tel: 763-4200, Vyta KULNĮ — 769-1266 ir kitus rengėjus.

Vakaro-parengimo pasi-sekimas priklauso nuo mūsų pačių. Svetimi mums nepadės. Turime patys sa-vo reikalais rūpintis ir juos remti. Kiekvieno lie-

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SAVAITRAŠČIO DALIS RĖMĖJŲ BŪRELIO NARIŲ: iš kairės — A. LUKOŠIUS, S. REVIENĖ, D. RENKAUSKAS, A. ŠIMKUVIENĖ, H. ADOMONIS.

Nuotr: Nuotr: Stepo V a r a n k o s

DRAUDA

BALIO MASKELIŪNO INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪSIŲ DRAUDA • 24 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Dresher-Baranskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

APDRAUDA INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Simon's Travel

KVIEČIAME KELIAUTI
KARTU

13 DIENŲ SU GIMINĖM!!!

Vilnius-Ryga gruodžio 21 — sausio 4
Grupę lydi savininkai

Sutvarkome išskvietimus vizitui į Lietuvą ir iš Lietuvos.
Nuperkame Lietuvoje gimimės automobilis, televizijas,
saldytuvus bei kitus pageidaujamas daiktus
Smulkiau teiraukitės Toronto skyriuje.

Toronto tel. (416) 537-3060 arba 532-8772

MONTREAL tel. (514) 669-8834
CHICAGO tel. (312) 673-5391 arba 654-4238
TELEX 06-986766 TOR

2385 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1X2
(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

V. Bačėnas ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

1551 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
M6P 1A5

Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:
Tel. 533-3531

GLOBE TOURS

BALTIC CHRISTMAS — NEW YEAR

Depart 21 Dec, 81 — Return 04 Jan., 82 (2 Wks)

TOUR 1 LITHUANIA Leningrad — Vilnius — Leningrad COST \$ 1,323
TOUR 2 LATVIA Leningrad — Riga — Leningrad COST \$ 1,291
TOUR 3 ESTONIA Leningrad — Tallinn — Leningrad COST \$ 1,261

Prices quoted from Montreal per person — twin basis.
Air tax, visa and insurance not included.
Subject to any increase in airfare.

ALL TOURS INCLUDE: — Trans-Atlantic APEX (Advance Purchase Excursion) airfare, first class hotel accommodation, three meals daily, transportation in USSR, daily sightseeing, Gala New Year's Party, portorage of two pieces of luggage.

Book early! For detailed information contact:

GLOBE TOURS

1066 Bloor St. West
TORONTO, Ont., M6H 1M6
Tel: (416) 531-3593

tuvio išeivio yra tam tikra už tėvynės ribų. Prisidėjimo pareiga kokių nors būdu dė-tis prie lietuviškos išlaikymo

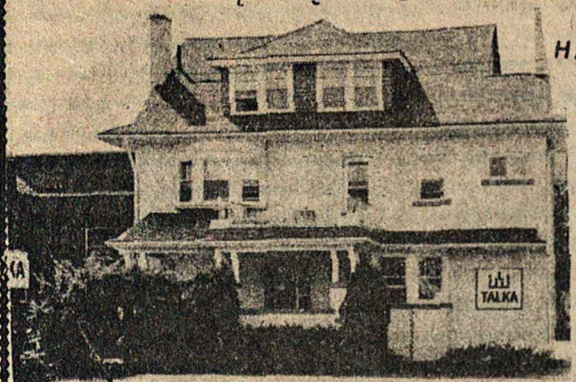
būdai yra labai įvairūs. Rė-mėjų būrelis kviečia tautie-čius prisidėti prie jo veiklos. Spaudos vakaro metu prie lėjimo bus Spaudos Stalas, prie kurio kiekvienais me-tais budi — priima įvairių laikraščių prenumeratas ir aukas spaudai mielos talki-ninkės O. Indrelienė ir A. Stepaitienė.

Šiam Spaudos Vakarui, Au-gustinui Kuolui išvykus, Bū-relio vadovu išrinktas p. Šimkus. Kiekvienam naujam "Nepriklausomos Lietuvos" savaitraščiui paremti paren-gimui, yra Būrelio renkamas naujas pirmininkas arba perrenkamas tas pats.

Stepas V a r a n k a
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ
KREDITO
KOOPERATYVAS

TALKA

830 Main St. East
L8M 1L6
Tel: 544-7125

kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiamais patarnavimais

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
depozitus (P.C.A.)	6%	nekiln. turto pask.	21%
santautos	15%	asmenines paskolas	23%
term. depoz. 1 m.	18%		
term. depoz. 3 m.	13%		
reg. pensijų fondo	16%	Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.	
90 dienų depozitus	19%	Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.	

DARBO VALANDOS: pirmadieniais—ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val.
penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.
Lietpos—rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

toronto

IŠGANYTOJO PARAPIJOS VISUOTINIS SUSIRINKIMAS

Visuotinis narių susirinkimas nukeltas į SPALIO 6 d.
antradienį, 7:30 v.v.

• Sol. Slava ŽIEMELYTĖ spalio 11-12 d.d. dainuos New York'e Putnamo Sese - lių rengiamame koncerte. A-komponuos torontiškis muz. Jonas Govėdas.

Spalio mėn. 17 d. ji dainuos Detroit'e. Dainavos stovyklavietės 25-ųjų metų sukakties paminėjime.

• Sol. Vytautas PAULIONIS dainavo operoje "Hofmano Pasakos" 6-juose spektakliuose, kurias suorganizavo "Canadian Opera Company".

• Informacijas apie Lietuvių Evangelikų Liuteronų Išganytojo Parapiją suteikia M. Dambarienė, tel: 536-1433 ir V. Dauginis - 533-1121.

• Naujam sezonui prasidėjus, visos organizacijos, kurioms reikia LN patalpų, prašomos nedelsiant kreiptis į LN administraciją.

• Lietuvių Namai įsigijo naują automatinį-elektroninį aliamą.

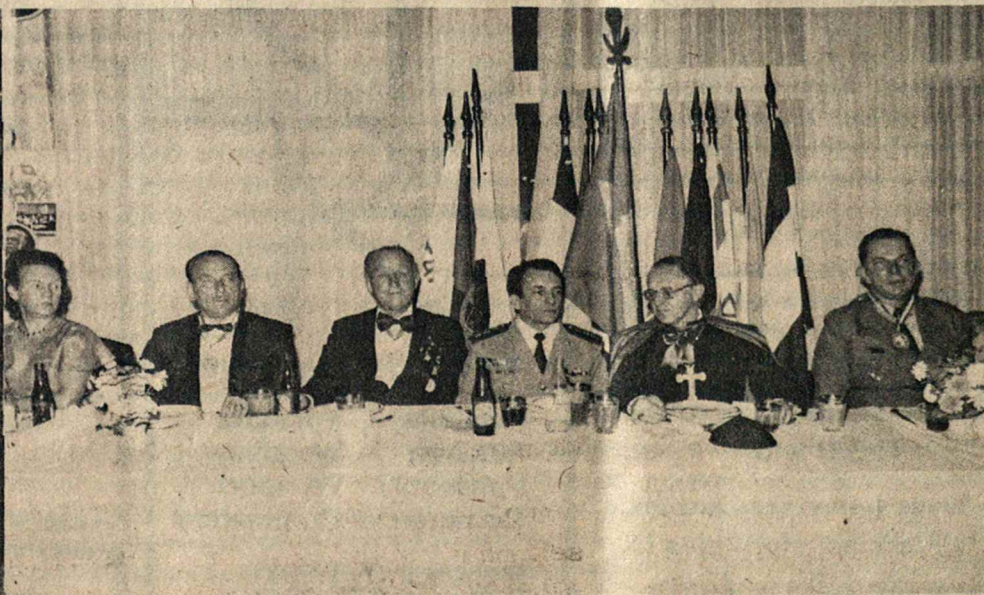
• Muz. Jonas GOVĖDAS šiuo metu pradėjo ruošti orkestrinę harmonizaciją savo sukomponuotai dainai "Serena" /žodžiai J. Baltrušaičio/, kurią įdainuos rengiamoje plokštelėje sol. Gina Čapkauskienė ir Lietuvių Operos Vyrų Choras Chicagoje.

BRAZILIJA

Brazilijoje gyvenęs lietuvis, žurnalistas dr. Meldutis Laupinaitis, kaip pakartotinai rodo vietinė spauda, eilę metų bendradarbiavo joje, aprašydamas sovietinių komunistų žmogaus Teisių pažeidimus, okupacijas ir kt.

Paskutiniu metu jis buvo pagerbtas Brazilijos vyriausybės dvigubu žymeniu: Tai pirmasis lietuvis, gavęs Ordiną Kristaus Kavalieriaus Kryžių ir komendanto titulą. M. Laupinaičio rašiniai/taip pat I-ą kartą lietuvių/ yra užregistruoti Šveicarijos Ministerijos ir jo veikla plačiai aprašyta vietiniame laikraštyje.

ŽURNALISTAS dr. Meldutis LAUPINAITIS

PASKAITYKIME VAIKAMS MŪSŲ LIAUDIES PASAKĄ !!

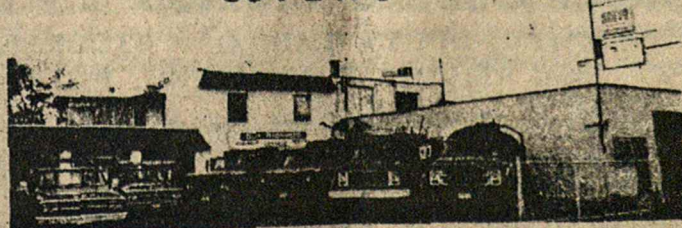
Š.m. birželio mėn. pabaigoje dr. M. Laupinaičiui buvo suteiktas ir Garbės Kancelerio titulas, su visomis su tuo susijusiomis teisėmis.

Dr. M. Laupinaitis pagerbime sėdi greta vyr. Generalinio Štabo pulk. dr. Sydney GIMENEZ PALACIOS. Toliau sėdi taip pat pulkininkas lietuvių kilmės ir dar puikiai kalbančias lietuviškai - Julio Paulo BELICKAS.

GUY RICHARD ROOFER—COUVREUR

7725 George LaSalle
Geriausios patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys Guy RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir priimanomis kainomis. Namų stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

Couvertures de tous genres — All kinds of roofing
7725, Georges LaSalle

M. PHILIPPE IZZI
Président

SKAMBINKIT:

125¢ kelnes
pristatant
ir atsiimant

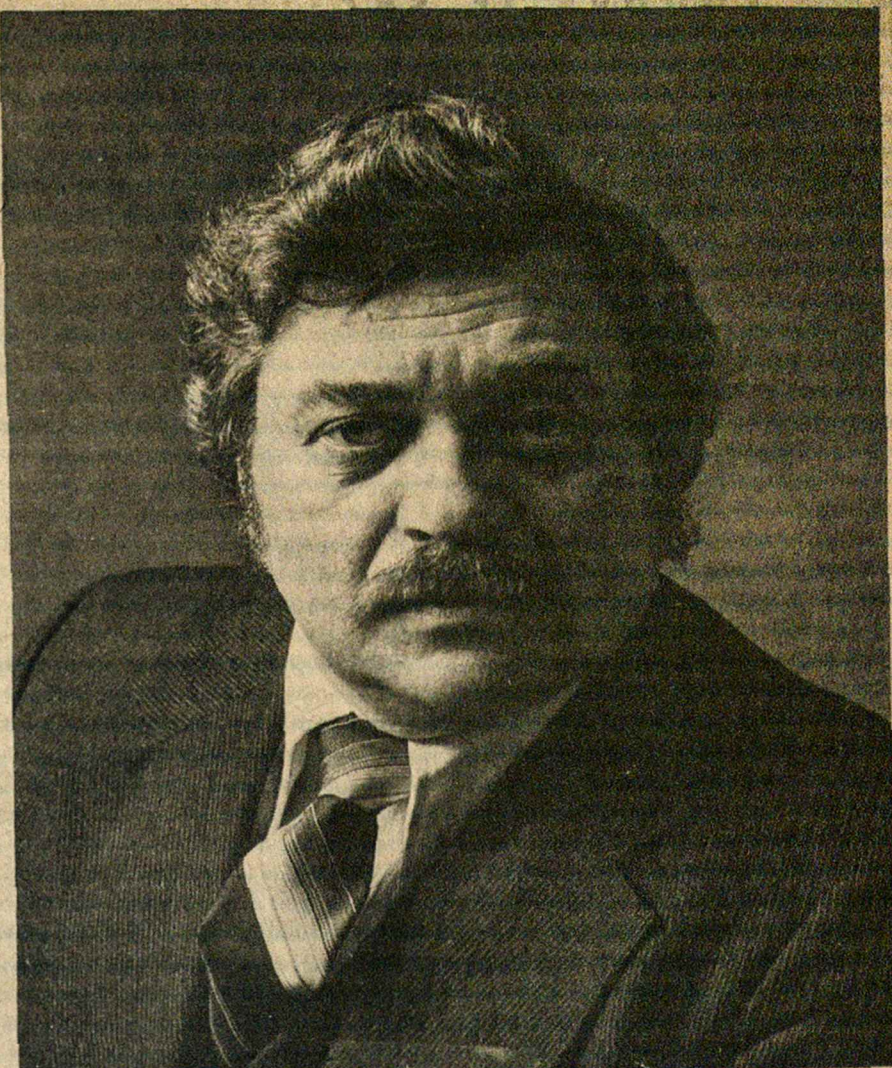
365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

365-7146
7661-A CENTRALE

365-1143
495-90e rue. Lasalle

766-2667
2955 ALLARD

SOLISTĖ GINA ČAPKAUSKIENĖ ir SOLISTAS ALGIS GRIGAS
Montrealietė ir čikagietis atliks programą LKMindaugo Šaulių Kuopos 25-ųjų metų jubiliejiniam koncerte š.m. DPALIO 17 d., Montrealyje, AV Parapijos salėje.

MONTREALIO APYLINKĖS LIETUVIAMS!

Metai eina prie galo. Be visų kitų mokėtinų sąskaitų, pareiškite apsimokėti ir lietuvių sąskaitą.

Toji sąskaita nėra nei apmokama, nei nupirkama. Tai Dievo dovana būti lietuviu. Tą dovaną reikia išlaikyti, kad jos neprarastumėm.

Esi lietuvis, priklausai lietuvių bendruomenei ir kad ta bendruomenė gyvuotų, turi susimokėti Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybos nustatytą 5 dol. metinį solidarumo mokestį. /Neličia tu, kurie metų bėgyje susimokėjo ir kurie daugelį metų moka per banką "LITAS".

Mokesčių patogiai sumokėti galima banke "Litas", įnešant į Lietuvių B-nės sąskaitą D-214 ir pas B-nės kasininką K. Tolišių, sekma dienomis Aušros Vartų parapijoje ar namuose: 829 Valiquette, Verdun, Que. H4H 2E1.

K. Tolišių
KLB Montrealio Sk.
Kasininkas

Kanados Lietuvių Fondas

NAUJI NARIAI IR ĮNAŠAI:

958. Barakauskas J. - \$1.00C 16C.	Purvinskaitė- Bub - \$200
959. Indriūnienės Liudos liauskiene Kostė . . .	\$100C 272.
atminimui	\$100C 272.
960. Grajauskas Bronius . . . gija	\$675
\$50C	380C. Treigio Sergijo atm.
961. Čegio Jono sen. atmini-	\$668
mui	\$11C 418.
962. Borisevičiaus V., vys - 44C.	Vindašiaus Edmundo
kupo atminimui	\$100C atminimui
963. Petrulio Jono atmini - 481.	Kaškelis Juozas \$100C
mui	\$310C
483. Kubilius Vincas, dr. ir	Reivyčio Januario
atminimui	\$25
504. Pacevičius Algis \$200	atminimui
531. Stankūnas, W., kun.	\$335C
688. Zulono Jono, dr. atm.	\$50C

ĮNAŠUS PAPILDĖ:

23. KLB Ottawos A-kė iki	851. Janiškevičius Česlo-
vas	\$200
53. Tadaraukas Jonas,	839. Toronto teatras AIT -
prel.	\$300
156. Narkevičius Vincas	920. Urbas Bronius \$150C
921. Urbas Polly	\$150C

Kanados Lietuvių Fondas sveikina visu naujuosius narius ir padidinusius įnašus. Visa tai yra meilės parodymas Tėvynei ir čia išėvijoje, prisidėjimas prie lietuvių išlaikymo.

Malonu ir gražu matyti draugus ir bičiulius įamžinti savo artimuosius bei pažįstamus amžiams Kanados Lietuvių Fonde. Jūsų ir mirusiųjų vardai, kartu su KLFondo kapitalu eis į mūsų visų brangią Tėvynę - o ji vistiek bus laisva!

Dėkojame už aukas V. Kerulienei-Reivyčio J. atminimui ir P. Gudinskui - Bačiūnienės atminimui.

Dėkojame visiems ir laukiame naujų narių. Mūsų didysis tikslas - sukaupti kiek galint greičiau pusę milijono, kad bent šiek tiek pasiųgtume Amerikos lietuvių pastangas; o jie toli mus pralenkė.

Širdingai dėkojame visiems!
KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

APIE KITATAUČIŲ PERSEKIOJIMĄ

Persekioti kitataučius ne tik negarbinga, bet ir neišmintinga. Ši tiesa, vyraujant tautinei autarkijai, dažnai kur pamirštama. Įsivaizduojam, jog už savo ribų nieko gero nebesą, jog niekis esanti tarptautinė teisė, ilgų amžių bendravimu sudaryta. Tokia nuomonė veikia užkrečiamai. Bet taip ilgai nebus.

Nacionalistiškos srovės antplūdį turės pakeisti jo atoslūgis. Gyvenimas vers tautas vaduotis iš siaurojo nacionalizmo kiunto, vietoje priešingumų ieškoti bendrųjų kultūroje ir grįžti ant visuotiniškai žmoniško moralės pagrindo. Atsiminkime, kad ir didžiosiose tautose yra žmonių, turinčių galios, kurie priešingi tautinei autarkijai ir kurie stoja už mažąsias tautas, likimo įterptas sveitimųjų valdžion.

A. S. metona / Iš "Pasakyta parašyta" II /

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av.
Chateauguay, Que. Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

• ČAPKAUSKIENĖ Ona, motina Morio Čapkausko, 94 m., mirė Lietuvoje.
Po tremties Sibiran, grįžo į Lietuvą, kur ir išgyveno iki mirties.
Užuoja artimiesiems.

**SKAIDRĖS IŠ KELIONĖS
PO ŠVENTĄJĄ ŽEMĘ**

LKMD- jos Montrealio Skyrius kviečia visuotinam susirinkimui SPALIO 4 d., po 11 val. pamaldų į Seselių Namus.

Bus rodomos puikios skaidrės iš kelionės po Jeruzalę. Kviečiami ir svečiai.

• Sol. Gina ČAPKAUSKIENĖ, po vasaros poilsio, yra numačiusi eilę koncertų.

SPALIO 11 d. ji dainuos Worcester, Mass., Putnamo Seselės Remti Komite- to rengiamame koncerte.

Pianistas Saulius CIBAS akomponuos solistei ir atliks solo keletą kūrinių.

Koncertas vyks Maironio Namuose.

• LAPINAS Zigmas, PAKU- LIS Benediktas ir LAPINAS Algis išsirengė rudens medžioklei į tolimąją šiaurę, prie James Bay.

• GURKLYS Dominykas, ilgametis "Nepriklausomos Lietuvos" skaitytojas, buvo susižeidęs koją bedirbdamas. Dabar pasveiko ir gali vėl gerai vaikščioti ir dirbuoti. Jis buvo atsilankęs į redakciją apsimokėti prenumeratos.

MARIJOS PAVEIKSLO PAŠVENTINIMAS

IVYKS

SPALIO 3 d. ŠEŠTADIENI, AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS BAŽNYČIOJE 5 v.p.p.

- IŠKILMINGOS PAMALDOS
- ATIDENGIMO - PAŠVENTINIMO AKTAS

PO ŠVENTINIMŲ, PARAPIJOS SALĖJE VYKS IŠKILMINGAS

OPERŲ VAKARAS - KONCERTAS

DALYVAUJA: GINA ČAPKAUSKIENĖ, THERESE GUERARD, VILMA TRIFILLETI, DENIS LAYERNE, JACQUES PRATTE VARGONAIŠ GROS IR AKOMONUOS: PIERRE MARTINEAU

PRIĖMIMAS - ŠILTA VAKARIENĖ

ĮĖJIMAS - \$ 10.00

• Vašes AV paveikslo pašventinimo ir Operų Koncerto proga ruošia p.p. Kušle- kienė ir Ūsienė.

AKTYVUS

TURTINGAS SPALIO MĖNUO

Ši rudens spalio mėnuo yra ypatingai idomus ir gyvas.

Spalio 3 d. - iškilmės AV pa-

rapijoje pašventinant pa-

veiksą ir Operų Koncertas;

Spalio 9-11 d.d. Kanados

Lietuvių Dienos, į kurias ir

iš Montrealio ruošiamasi

• JCCAS Juozas iš Delhi,

Ont., lankėsi Montrealyje,

pasimatė ir su draugais bei

pazīstamais. Jis yra nušir-

dus "NL" skaitytojas ir rė-

mėjas.

LITUANISTINĖ MOKYKLA

KVIEČIA PASKUBĖTI

Mūsų Šeštadieninė Mo-

kykla pradėjo darbą ir visus,

kurie dar nespėjo užsire-

gistuoti, kviečia paskubėti.

Be kitų dalykų, mokoma dai-

nuoti ir šokti. Susisiekimas

pagabus- metro prie pat mo-

kyklos. Informacijas teikia

Mokyklos vedėja M. Jonyni-

nė tel: 489-2106.

Dr. J. MALIŠKA

DANTŲ GYDYTOJAS

14140 St. Catherine West,

Suite 600, Montreal, P. Q.

Tel. Bus.: 866-8235

Namų: 488-8528

Dr. A. O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy St., Suite 11-12

Montreal, P. Q.

Tel. Bus.: 932-6662

Namų: 737-9681

M. CUSSON R. GENDRON

VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.

Šeštadieniais: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.

Sekmadieniais: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.

GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS

7626 Central St. Ville LaSalle, P. Q.

Tel.: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B. A. M. D. C. M. M. Sc. L. M. C. C. F. R. C. S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrook St. W.
Suite 215, Montreal, P. Q. Tel.: 931-4024

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS B. A., B. C. L.

4 Notre Dame E. Suite 504
Montreal, Quebec, H2Y 1B7, Tel.: 878-9534

ADVOKATAS

J. P. MILLER B. A. B. C. L.

168 Notre Dame St. E., Suite 205
Tel.: 366-2063½ 866-2064.

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng. L. L. B., B. C. L.

4701 Bonnantyne, Verdun (kampus 2-nd Ave.), Que. H4G 1E6
Tel. Bureau: 769-8824; Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

3 Place Ville Marie, Suite 627 Montreal, P. Q.
Tel.: (514) 871-1430.

NOTARĖ

RŪTA POCAUSKAS

50 Du Domaine, Ile Perrot, Que. H7V 5V6
Res. Tel.: 453-9142

L.K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPOS

25 METŲ

ISTEIGIMO SUKAKTIES

PAMINĖJIMAS

Spalio 17 - 18 d.d.

AUŠROS VARTŲ P-jos SALĖJE

PROGRAMOJĖ:

Spalio 17 d. 6 val. MINĖJIMO AKTAS

7 val. MENINĖ DALIS

Sol. Gina ČAPKAUSKIENĖ ir sol. A. GRIGAS

Akomponuoja m-me M. ROCH

8 val. BANKETAS

Šilta vakarienė • Baras • Loterija

• Bavarių orkestras

Spalio 18 d. 11 val. - IŠKILMINGOS PAMALDOS

12 val. - UŽDARYMO PIETŲS

BROLIŠKAI KVIEČIAME SKAITLINGAI DALYVAUTI

Dalyvavimas: \$ 10.00

VALDYBA

nųvykti; spalio 17-18 d. d. L.K. Mindaugo Šaulių Kuopa švenčia savo 25 metų veiklos jubiliejų; spalio 31 d. Hamiltono lietuvių teatras atvyksta su Birutės Pūkelėvičiūtės veikalu "Antroji Saulė". Jį atkviečia K. M. Draugija.

Be tų stambiųjų paragimų-visokie susirinkimai, posėdžiai ir t.t.

Tai gi- raduo derlingas- pasinaudokime, kol neužgriuvo sniego pusnys!...

WANTED

experienced taylor for

man's store

7752 Central St. La Salle.

Steady work. Tel: 366-6521

REIKALINGAS

garažas žiemos laikui.

Skambinti: 721-7916

PARDUODAMAS

3 šeimų namas, garažas ir

krautuvė geroje vietoje.

Kreiptis Tel: 366-7519

arba: 1-224-4732.

RENKU

Senas lietuviškas knygas,

laikraščius, plokšteles ir

kitą lietuvišką medžiagą.

P. ADAMONIS

Tel: 722-3545

DĖMESIO ŽUVAUTOJAMS

BASKOTONG EŽERAS - STURGEON LODGE puiki

žuvavimo vieta, švarios kabinos, baras, laivai,

motorai, žuvelės!

Užsisakykite vietas - STURGEON LODGE

Box 119, R.R. 2

Maniwaki, Que.

Tel. (819) 449-4355.

TRANS-QUEBEC SIDINGS L.T.D.

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,

APKALIMAI ALUMINIUMU, PLIENU, PLASTINE

MEDŽIAGA. GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS

DARBAS

SAVININKAS: John OSKOWICZ

8499 rue Grouard, St. Leonard, H1P 2M5

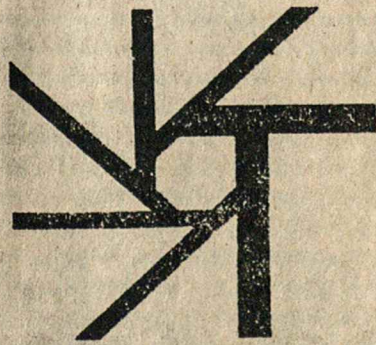
Tel: 321-1975

Montrealio Kredito Unijai LITAS reikalingas buhalteris-vedėjo padėjėjas. Kreiptis pas vedėją: Tel: 766-5827. arba raštu LITO adresu- VEDĖJAS

**Galima išsinuomoti
AUTOMOBILIUS**

MONTREAL WEST AUTO-MOBILE galima gauti ne tik pirkti, bet ir išsinuomoti automobilius. VIENAI dienai - pradant nuo \$ 15 ar \$20, KELIOMS DIENOMS, SAVAITEI, MĖNESIUI arba 3 MĖNESIAMS.

Teirautis pas lietuvių Leoną GURECKĄ, tel: 489-5391.

Tony's Photo Studio

Portraits Portraits

Mariage Weddings

Passeport Passport

Commercial Commercial

Montreal 525-8971

Brossard 678-2951

TONY LAURINAITIS

LITAS

**MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA**

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

DUODA PASKOLAS

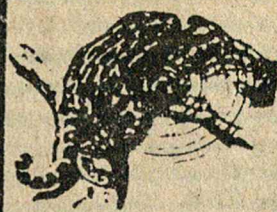
Term. ind. 1 m. 18 %
Certifikatai 19 %
Spec. taup. s-tas 17 %
Taupymo S-tas 11 %
su apdrauda iki \$ 2000.
Trumpalaikiai ind. 20 %
už \$ 20,000 ir daugiau
Čekių s-tas 6 %

Nekilnojamo Turto,
Asmenines ir
Prekybines.
Paskolos mirties atveju
apdraustos iki \$ 10,000.-

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS
ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI VELTUI

KASOS VALANDOS

	1465 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antr. Treč.	9 - 3	-----
Ketvirtadieniais	12 - 8	6 - 8
Pentadieniais	12 - 6	12 - 6

Maurice Kaplan

Kailių siuvėjas

Tel: 767-6183

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remeliuoju
- Siuvu ir perduodu

1449 RUE ST-ALEXANDRE
SUITE 500A

MONTREAL, QUEBEC
H3A 2G6

Tel. 288-9646

MEMBER

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
Tel.: 273-9181 Namų: 737-0844.

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVE SUITE 409
MONTREAL, P. Q. H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos JAV ir Kanados provincijose

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, P. Q.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL: 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

**montreal west
automobile**

PONTIAC • BUICK • ASTRE

• NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ

IR NAUJU AUTOMOBILIŲ

• NEITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS

AUTOMOBILIUI (S) GYTI

• MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SU

ŠIMTMI JUMS, PASITARNAUS!

• UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE!

PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS
SALES MANAGER

PASIKALBĖKITE SU

Manerliu Leo GURECKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391